

KOMISSION DIREKTIIVI 2002/80/EY,**annettu 3 päivänä lokakuuta 2002,****moottoriajoneuvojen päästöjen aiheuttaman ilman pilaantumisen estämiseksi toteutettavia toimenpiteitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 70/220/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 6 päivänä helmikuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/156/ETY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/116/EY⁽²⁾, ja erityisesti sen 13 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon moottoriajoneuvojen päästöjen aiheuttaman ilman pilaantumisen estämiseksi toteutettavia toimenpiteitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20 päivänä maaliskuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/220/ETY⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/100/EY⁽⁴⁾, ja erityisesti sen 5 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Direktiivi 70/220/ETY on yksi direktiivillä 70/156/ETY perustettua tyyppihyväksyntämenettelyä koskevista erillisdirektiiveistä.
- (2) Direktiivillä 70/220/ETY otettiin käyttöön käytössä olevien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden tarkastusmenetelmä. On määriteltävä, minkä tyyppiset tiedot valmistajan on kerättävä ja toimitettava perustaksi tyyppihyväksyntäviranomaisen suorittamalle selvitykselle siitä, pysyykö ajoneuvo direktiivin 70/220/ETY vaatimusten mukaisena koko vaaditun käyttöiän. Lisäksi on tarpeen määritellä päästöiltään poikkeava ajoneuvo tapauksessa, jossa edustava otos tietyntyyppisiä ajoneuvoja testataan ja otokselle tehdään tilastollinen analyysi kyseisen tyyppin päästötason vahvistamiseksi.
- (3) Olisi otettava käyttöön varaosakatalysaattoreiden tyyppihyväksyntää erillisinä teknisinä yksikköinä koskevat tekniset toimenpiteet niiden päästötason ja tarvittaessa sen vahvistamiseksi, että ne sopivat yhteen sen ajoneuvon sisäisen valvontajärjestelmän (OBD-järjestelmän) kanssa, johon ne on suunniteltu asennettavaksi. Olisi

otettava käyttöön täytöntöönpanoa jäsenvaltioissa helppottavat toimenpiteet, eli katalysaattoreihin, alkuperäisiin varaosakatalysaattoreihin ja niiden pakkauksiin tehtävät merkinnät. Lisäksi olisi otettava käyttöön vaatimus lisätiedoista, jotka on liitettävä sellaisiin varaosakatalysaattoreihin, jotka on valmistettu ja jotka ovat olleet myynnissä yhteisössä ennen tämän direktiivin käyttöönottoa.

- (4) Direktiivillä 70/220/ETY otettiin käyttöön ajoneuvojen OBD-järjestelmiä koskevat säännökset. Jotta varmistetaan, ettei OBD-järjestelmän oikean toiminnan kannalta keskeisten varaosien kehittäminen esty sen takia, ettei olennaisia OBD-järjestelmään liittyviä tietoja ole saatavilla, on otettava käyttöön vaatimukset, joiden mukaan ajoneuvon valmistajan on annettava kyseiset olennaiset tiedot tyyppihyväksyntäviranomaisen saataville.
- (5) Toimintahäiriön ilmaisustrategioihin liittyviä teknisiä vaatimuksia selvennetään siten, että toimintahäiriöksi katsotaan OBD-kynnsisarvojen ylittyminen tai se, ettei OBD-järjestelmä pysty täyttämään sille tässä direktiivissä asetettuja valvontaan liittyviä perusvaatimuksia.
- (6) OBD-tietojen käsittelyyn on myös tehtävä tiettyjä muutoksia, jotta järjestelmä voi toimia riippumatta siitä, käyttääkö ajoneuvo bensiiniä vai kaasua.
- (7) Koska 1 päivään tammikuuta 2003 ulottuva sopeutumis aika on lyhyt, ja siitä lähtien uudet kaasukäyttöiset ajoneuvotyyppit olisi varustettava OBD-järjestelmällä, on mahdollistettava sellaisten kaasukäyttöisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntä, joissa mahdollisesti on tyyppihyväksyntähetkellä tai sitä ennen pieni määrä vähämerkityksisiä puutteita. Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi myös myöntää laajennuksen jo tyyppihyväksytyn ajoneuvon tyyppihyväksyntätodistukseen, jos käytössä olevien ajoneuvojen OBD-järjestelmissä myöhemmin havaitaan tällaisia puutteita. Tällaista laajennusta ei voida myöntää, jos valvontatoiminne puuttuu täysin. Olisi annettava määräaika, jonka kuluessa tyyppihyväksyntäviranomaisen hyväksymät puutteet on korjattava uusissa valmistettavissa ajoneuvoissa.

- (8) Direktiiviä 70/220/ETY olisi päivitettävä tekniikan edistymisen ja varsinkin yleisten vianmäärityskoodien, valmistajakohtaisten vianmäärityskoodien ja heksadesimaa-

(1) EYVL L 42, 23.2.1970, s. 1.

(2) EYVL L 18, 21.1.2002, s. 1.

(3) EYVL L 76, 6.4.1970, s. 1.

(4) EYVL L 16, 18.1.2002, s. 32.

likoodien uusien määritelmien sekä päivitettyjen standardien ISO 15031-6 ja SAE J2012 ottamiseksi huomioon.

- (9) Bensiinin ja dieselpolttoaineiden laadusta ja neuvoston direktiivin 93/12/ETY muuttamisesta 13 päivänä lokakuuta 1998 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/70/EY⁽⁵⁾, sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 2000/71/EY⁽⁶⁾, säädetään, että 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen kaikkialla yhteisön alueella myynnissä olevien bensiini- ja dieselmootoreissa käytettävien polttoaineiden rikki- ja hiilipitoisuus saa olla enintään 50 mg/kg (miljoonasosaa). Vertailupolttoaineet, joita käytetään ajoneuvojen tyyppihyväksyntätesteissä vuodesta 2005 sovellettavien päästörajojen osalta, olisi määriteltävä uudelleen, jotta määritelmät tarvittaessa vastaisivat paremmin niiden bensiini- ja dieselpolttoaineiden rikin, hapen ja aromaattisten aineiden pitoisuuksia, jotka ovat markkinoilla saatavilla vuodesta 2005 ja joita käytetään ajoneuvoissa, joissa sovelletaan edistyneitä päästöjenrajoitusjärjestelmiä tai bensiinin suoraruiskutustekniikkaa.

- (10) Direktiiviä 70/220/EEC olisi siksi muutettava vastaavasti.

- (11) Tämän direktiivin säännökset ovat direktiivillä 70/156/ETY perustetun tekniikan kehitykseen mukauttamista käsittelevän komitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

- 1) Korvataan direktiivin 70/220/ETY 1 artikla seuraavasti:

”1 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- ’ajoneuvolla’ kaikkia ajoneuvoja direktiivin 70/156/ETY liitteessä II olevan A jakson määritelmän mukaisesti;
- ’neste- tai maakaasukäyttöisellä ajoneuvolla’ ajoneuvoa, johon on asennettu erityislaitteet, jotta moottorin polttoaineena voidaan käyttää nestekaasua tai maakaasua. Tällainen neste- tai maakaasukäyttöinen ajoneuvo voidaan suunnitella ja rakentaa yhdellä polttoaineella toimivaksi ajoneuvoksi tai kahdella polttoaineella toimivaksi ajoneuvoksi;
- ’yhdellä polttoaineella toimivalla ajoneuvolla’ ajoneuvoa, joka on ensisijaisesti suunniteltu toimimaan pysyvästi nestekaasulla tai maakaasulla, mutta jossa voi myös olla bensiinijärjestelmä ai-

noastaan hätätapauksia ja käynnistystä varten ja jonka bensiinisäiliöön mahtuu enintään 15 litraa bensiiniä;

- ’kahdella polttoaineella toimivalla ajoneuvolla’ ajoneuvoa, joka voi toimia osan ajasta bensiinillä ja osan ajasta myös joko nestekaasulla tai maakaasulla.”

- 2) Muutetaan liitteet I, II, III, IX, IX a, X, XI ja XIII tämän direktiivin liitteen mukaisesti.

2 artikla

1. Jos ajoneuvot ovat direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä, vaatimusten mukaiset, jäsenvaltiot eivät saa 1 päivästä heinäkuuta 2003

- evätä direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti EY-tyyppihyväksyntää; tai
- evätä kansallista tyyppihyväksyntää; tai
- kieltää ajoneuvojen rekisteröintiä, myyntiä tai käyttöönottoa direktiivin 70/156/ETY 7 artiklan mukaisesti.

2. Jos uusi ajoneuvotyyppi ei ole direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä, vaatimusten mukainen, jäsenvaltiot eivät saa 1 päivästä heinäkuuta 2003 enää myöntää

- direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 1 kohdan mukaista EY-tyyppihyväksyntää; tai
- kansallista tyyppihyväksyntää.

Jäsenvaltiot saavat kuitenkin edelleen myöntää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tyyppihyväksyntöjä silloin, kun sovelletaan direktiivin 70/156/ETY 8 artiklan 2 kohdan vaatimuksia.

3. Jos ajoneuvot eivät ole direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä, säännösten mukaisia,

- jäsenvaltiot eivät enää saa pitää direktiivin 70/156/ETY säännösten mukaisia uusien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuustodistuksia pätevinä direktiivin 70/156/ETY 7 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi; ja
- jäsenvaltioiden on kiellettävä sellaisten uusien ajoneuvojen rekisteröinti, myynti tai käyttöönotto, joilla ei ole voimassa olevaa direktiivin 70/156/ETY mukaista vaatimustenmukaisuustodistusta, paitsi silloin, kun sovelletaan direktiivin 70/156/ETY 8 artiklan 2 kohdan säännöksiä.

4. Alakohtaa 3 sovelletaan tammikuun 1 päivästä 2006

- M-luokan ajoneuvoihin lukuun ottamatta ajoneuvoja, joiden enimmäismassa on yli 2 500 kg; ja
- N₁-luokan I-alaluokan ajoneuvoihin.

⁽⁵⁾ EYVL L 350, 28.12.1998, s. 58.

⁽⁶⁾ EYVL L 287, 14.11.2000, s. 46.

Alakohtaa 3 sovelletaan tammikuun 1 päivästä 2007

- a) direktiivin 70/220/ETY liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukossa tarkoitettujen N₁-luokan II- ja III-alaluokan ajoneuvoihin; ja
- b) niihin M-luokan ajoneuvoihin, joiden enimmäismassa on yli 2 500 kg.

3 artikla

1. Direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä, mukaisesti tyyppihyväksyttyihin ajoneuvoihin asennettaviksi tarkoitettujen uusien varaosakatalysaattoreiden osalta jäsenvaltiot eivät saa 1 päivästä heinäkuuta 2003

- a) evätä direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti EY-tyyppihyväksyntää; tai
- b) kieltää varaosakatalysaattoreiden myyntiä tai asennusta ajoneuvoon.

2. Jäsenvaltiot eivät saa 1 päivästä heinäkuuta 2003 enää myöntää direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 1 kohdan mukaista EY-tyyppihyväksyntää uudelle varaosakatalysaattorille, jos se ei edusta tyyppiä, jolle on myönnetty tyyppihyväksyntä direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä, mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on edelleen sallittava käytössä olevia ajoneuvoja varten sellaisten uusien varaosakatalysaattoreiden myynti ja asennus, joille on myönnetty tyyppihyväksyntä erillisenä teknisenä yksikkönä ennen tämän direktiivin voimaantuloa.

4 artikla

Valmistajien on ennen 1 päivää heinäkuuta 2005 toteutettava toimenpiteitä lisätietojen antamiseksi joko suoraan myyntipisteeseen tai kullekin jakelijalle kaikista uusista varaosakatalysaattoreista, jotka on otettu myyntiin EU:ssa ennen tämän direktiivin voimaantulopäivää ja jotka eivät muutoin noudata komission direktiivissä 98/77/EY⁽⁷⁾ säädettyjä vaatimuksia.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen lisätietojen on noudatettava tämän direktiivin liitteessä XIII olevassa 7 kohdassa säädettyjä edellytyksiä.

(7) EYVL L 286, 23.10.1998, s. 34.

5 artikla

Direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä, liitteessä I olevassa 7 kohdassa esitettyjä määräyksiä, erityisesti käytössä olevien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden osalta, sovelletaan tämän direktiivin voimaantulopäivästä kaikkiin ajoneuvoihin, jotka on tyyppihyväksytty direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston⁽⁸⁾ direktiivillä 98/69/EY tai sitä seuraavilla muuttavilla direktiiveillä, vaatimusten mukaisesti.

6 artikla

1. Jäsenvaltioiden on ennen 31 päivää toukokuuta 2003 annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä kesäkuuta 2003 alkaen.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

7 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

8 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 3 päivänä lokakuuta 2002.

Komission puolesta

Erkki LIIKANEN

Komission jäsen

(8) EYVL L 350, 28.12.1998, s. 1.

LIITE

MUUTOKSET DIREKTIIVIN 70/220/ETY LIITTEISIIN I, II, III, IX, IXa, X, XI ja XIII

A. Muutetaan liite I seuraavasti:

- 1) Muutetaan 1 kohdan viimeisen kappaleen teksti seuraavasti:

"Tätä direktiiviä sovelletaan myös sellaisten varaosakatalysaattoreiden EY-tyyppihyväksyntäprosessiin, jotka on tarkoitettu asennettavaksi M₁- ja N₁-luokan ajoneuvoihin."

- 2) Liitteen 2.17 ja 2.18 kohdan teksti on seuraava ja 2.19 kohta korvataan seuraavasti:

"2.17 'alkuperäisellä katalysaattorilla' katalysaattoria tai katalysaattorikokoonpanoa, jonka ajoneuvolle annettu tyyppihyväksyntä kattaa ja joka on mainittu tämän direktiivin liitteessä X olevan lisäyksen 1.10 kohdassa.

2.18 'varaosakatalysaattorilla' katalysaattoria tai katalysaattorikokoonpanoa, joka on tarkoitettu korvaamaan alkuperäinen katalysaattori direktiivin 70/220/ETY mukaisesti hyväksytyssä ajoneuvossa ja joka voidaan hyväksyä erillisenä teknisenä yksikkönä direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan määritelmän mukaisesti.

2.19 'alkuperäisellä varaosakatalysaattorilla' katalysaattoria tai katalysaattorikokoonpanoa, jonka tyyppi on mainittu tämän direktiivin liitteessä X olevan lisäyksen 1.10 kohdassa, mutta jonka ajoneuvon tyyppihyväksynnän haltija tarjoaa markkinoille erillisenä teknisenä yksikkönä."

- 3) Muutetaan 3.2 kohta seuraavasti:

"3.2 Pakokaasupäästöjä, haihtumispäästöjä, kestävyyttä ja OBD-järjestelmää koskevan ilmoituslomakkeen malli on liitteessä II. Liitteessä II olevassa 3.2.12.2.8.6 kohdassa luetellut tiedot sisällytetään liitteessä X olevan EY-tyyppihyväksyntätodistuksen lisäyksen 2 ("OBD-järjestelmään liittyvät tiedot")."

- 4) Muutetaan 5.2.2 kohta seuraavasti:

"5.2.2 Ottomoottorilla varustetut ajoneuvot, joissa käytetään polttoaineena nestekaasua tai maakaasua (yhdeällä polttoaineella tai kahdella polttoaineella toimivat ajoneuvot), on testattava seuraavissa testeissä:

tyyppi I -testi (kylmäkäynnistyksen jälkeisten keskimääräisten pakokaasupäästöjen tarkastus),

tyyppi II -testi (hiilimonoksidipäästöt joutokäynnillä),

tyyppi III -testi (kampikammiokaasujen päästöt),

tyyppi IV -testi (haihtumispäästöt), jos sovellettavissa,

tyyppi V -testi (saastumista ehkäisevien laitteiden kestävyys),

tyyppi VI -testi (kylmäkäynnistyksen jälkeisten keskimääräisten hiilimonoksidi- ja hiilivetypäästöjen tarkastus matalassa ympäröivässä lämpötilassa), jos sovellettavissa,

OBD-testi, jos sovellettavissa."

5) Korvataan kuva I.5.2 seuraavasti:

"Tyyppihyväksyntätesti"	Ottomoottorilla varustetut M- ja N-luokan ajoneuvot			Dieselmootorilla varustetut M ₁ - ja N ₁ -luokan ajoneuvot
	Bensiinikäyttöinen ajoneuvo	Kahdella polttoaineella toimiva ajoneuvo	Yhdellä polttoaineella toimiva ajoneuvo	
Tyyppi I	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	Kyllä (testataan molemmilla polttoainetyypeillä) (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t)
Tyyppi II	Kyllä	Kyllä (testataan molemmilla polttoainetyypeillä)	Kyllä	–
Tyyppi III	Kyllä	Kyllä (testataan ainoastaan bensiinillä)	Kyllä	–
Tyyppi IV	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	Kyllä (testataan ainoastaan bensiinillä) (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	–	–
Tyyppi V	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	Kyllä (testataan ainoastaan bensiinillä) (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t)
Tyyppi VI	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t)	Kyllä (enimmäismassa ≤ 3,5 t) (testataan ainoastaan bensiinillä)	–	–
Laajennus	6 kohta	6 kohta	6 kohta	6 kohta; M ₂ - ja N ₂ -luokan ajoneuvot, joiden vertailumassa on ≤ 2 840 kg ⁽¹⁾
Ajoneuvon sisäinen valvontajärjestelmä	Kyllä, 8.1.1 tai 8.4 kohdan mukaisesti	Kyllä, 8.1.2 tai 8.4 kohdan mukaisesti	Kyllä, 8.1.2 tai 8.4 kohdan mukaisesti	Kyllä, 8.2, 8.3 tai 8.4 kohdan mukaisesti

⁽¹⁾ Komissio tutkii edelleen mahdollisuutta laajentaa tyyppihyväksyntätesti koskemaan M₂- ja N₂-luokan ajoneuvoja, joiden vertailumassa on enintään 2 840 kg, ja tekee viimeistään vuonna 2004 ehdotuksia vuodesta 2005 sovellettaviksi toimenpiteiksi direktiivin 70/156/ETY 13 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen."

6) Muutetaan 5.3.7.3 kohdan alaviitteessä ⁽¹⁾ kertoimet HCV ja OCV seuraavasti:

"HCV = atomisuhde vety-hiili [1,73], nestekaasun osalta [2,53], maakaasun osalta [4,0]

OCV = atomisuhde happi-hiili [0,02], nestekaasun osalta [nolla], maakaasun osalta [nolla]."

7) Korvataan 5.3.8 kohta seuraavasti:

"5.3.8 Varaosakatalysaattorit ja alkuperäiset varaosakatalysaattorit

5.3.8.1 Varaosakatalysaattorit, jotka on tarkoitettu asennettaviksi EY-tyyppihyväksytyihin ajoneuvoihin, on testattava liitteen XIII mukaisesti.

5.3.8.2 Alkuperäisten varaosakatalysaattorien, jotka ovat liitteessä X olevan lisäyksen 1.10 kohdan mukaisia ja jotka on tarkoitettu asennettavaksi ajoneuvoon, jota asianomaisessa tyyppihyväksyntätodistuksessa tarkoitetaan, ei tarvitse olla tämän direktiivin liitteen XIII mukaisia, edellyttäen, että ne täyttävät 5.3.8.2.1 ja 5.3.8.2.2 kohdan vaatimukset.

5.3.8.2.1 Merkintä

Alkuperäisissä varaosakatalysaattoreissa on oltava ainakin seuraavat tunnistusmerkinnät:

5.3.8.2.1.1 Ajoneuvonvalmistajan nimi tai tavaramerkki

5.3.8.2.1.2 Alkuperäisen varaosakatalysaattorin merkki ja osan tunnistusnumero 5.3.8.3 kohdassa tarkoitettujen tietojen mukaisesti

5.3.8.2.2 Asiakirjat

Alkuperäisten varaosakatalysaattoreiden mukana on toimitettava vähintään seuraavat tiedot:

5.3.8.2.2.1 Ajoneuvonvalmistajan nimi tai tavaramerkki

5.3.8.2.2.2 Alkuperäisen varaosakatalysaattorin merkki ja osan tunnistusnumero 5.3.8.3 kohdassa tarkoitettujen tietojen mukaisesti

5.3.8.2.2.3 Luettelo ajoneuvoista, joihin alkuperäinen varaosakatalysaattori soveltuu liitteessä X olevan lisäyksen 1.10 kohdan mukaisesti, sekä tarvittaessa merkinnät, joista käy ilmi soveltuuko alkuperäinen varaosakatalysaattori ajoneuvoihin, joissa on OBD-järjestelmä

5.3.8.2.2.4 Asennusohjeet tarvittaessa

5.3.8.2.2.5 Nämä tiedot on esitettävä joko

- alkuperäisen varaosakatalysaattorin mukana toimitettavassa lehtisessä,
- alkuperäisen varaosakatalysaattorin pakkauksessa, tai
- muulla soveltuvalla tavalla.

Joka tapauksessa tiedot on aina esitettävä tuoteluettelossa, jonka ajoneuvonvalmistaja toimittaa myyntipisteeseen.

5.3.8.3 Ajoneuvonvalmistajan on toimitettava tekniselle tutkimuslaitokselle ja/tai hyväksyntäviranomaiselle sähköisessä muodossa tarvittavat tiedot, joiden perusteella voidaan yhdistää osanumerot ja tyyppihyväksyntäasiakirjat.

Näiden tietojen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- ajoneuvojen merkit ja tyypit,
- alkuperäisen varaosakatalysaattorin merkit ja tyypit,
- alkuperäisen varaosakatalysaattorin osanumerot,
- kyseisten ajoneuvotyyppien tyyppihyväksyntänumero.”

8) Korvataan 7.1.1 kohta seuraavasti:

”7.1.1 Tyyppihyväksyntäviranomaisen tarkastaa käytössä olevien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden valmistajalla olevien asiaa koskevien tietojen perusteella käyttäen direktiivin 70/156/ETY 10 artiklan 1 ja 2 kohdassa sekä sen liitteessä X olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kaltaisia menettelyjä.

Tämän liitteen lisäyksessä 4 olevissa kuvissa I.8 ja I.9 esitetään käytönaikaisessa vaatimustenmukaisuuden tarkastuksessa käytettävä menettely.

7.1.1.1 Käytössä olevien ajoneuvojen perheen määrittelevät ominaisuudet

Käytössä olevien ajoneuvojen perhe voidaan määritellä luettelemalla perusominaisuudet, joiden osalta perheeseen kuuluvien ajoneuvojen on oltava samanlaiset. Näin ollen niiden ajoneuvotyyppien, joille ainakin seuraavat ominaisuudet ovat yhteisiä tai ilmoitettujen toleranssien rajoissa, katsotaan kuuluvan samaan käytössä olevien ajoneuvojen perheeseen:

- polttotapahtuma (kaksitahti-, nelitahti-, kiertomoottori),
- sylinterien lukumäärä,
- sylinterilohkon muoto (rivimoottori, V-moottori, tähtimoottori, vastaiskumoottori, muu). Sylinterien kaltevuus tai suunta ei ole arviointiperuste,
- polttoaineensyöttömenetelmä (esim. epäsuora tai suora ruiskutus),
- jäähdytysjärjestelmä (ilma, vesi, öljy),
- moottorin kaasunvaihto (vapaasti hengittävä, ahdettu),
- polttoaine, jota varten moottori on suunniteltu (bensini, diesel, maakaasu, nestekaasu jne.). Kahta polttoainetta käyttävät ajoneuvot voidaan luokitella samaan ryhmään yhtä polttoainetta käyttävien ajoneuvojen kanssa, jos toinen polttoaineista on yleinen,
- katalysaattorin tyyppi (kolmitiekatalyytti tai muu(t)),
- hiukkasloukun tyyppi (kyllä tai ei),
- pakokaasun takaisinkierätyks (kyllä tai ei),
- perheeseen kuuluvan suurimman moottorin sylinteritilavuus, josta vähennetään 30 %.

7.1.1.2 Tyypin hyväksyntäviranomaisen tarkastaa käytönaikaisen vaatimusten mukaisuuden valmistajan toimittamien tietojen perusteella. Näihin tietoihin on sisällyttävä, niihin kuitenkin rajoittumatta, seuraavat tiedot:

7.1.1.2.1 Valmistajan nimi ja osoite

7.1.1.2.2 Valmistajan valtuutettujen edustajien nimet, osoitteet, puhelin- ja faksinumerot sekä sähköpostiosoitteet niillä alueilla, jotka valmistajan ilmoittamat tiedot kattavat

7.1.1.2.3 Valmistajan ilmoittamien tietojen kattamien ajoneuvojen mallinimi (mallinimet)

7.1.1.2.4 Tarvittaessa luettelo valmistajan ilmoittamien tietojen kattamista ajoneuvotyypeistä, eli 7.1.1.1 kohdan mukainen käytössä olevien ajoneuvojen perhe

7.1.1.2.5 Ajoneuvon tunnusnumeron (VIN) koodit, joita sovelletaan käytössä olevien ajoneuvojen perheeseen kuuluviin ajoneuvotyyppisiin (VIN-etuliite)

7.1.1.2.6 Käytössä olevien ajoneuvojen perheeseen kuuluviin ajoneuvotyyppisiin sovellettavien tyyppihyväksyntöjen numerot, mukaan luettuna tarvittaessa kaikkien laajennusten numerot sekä kaikkien sellaisten korjaavien toimenpiteiden numerot, joissa ajoneuvolle tehdään pieniä korjauksia seuraavan huollon yhteydessä tai ajoneuvo kutsutaan korjattavaksi (suuret muutokset)

7.1.1.2.7 Tiedot valmistajan ilmoittamien tietojen kattamien ajoneuvojen tyyppihyväksyntöjen laajentamisista ja korjaavista toimenpiteistä, joissa ajoneuvolle tehdään pieniä korjauksia seuraavan huollon yhteydessä tai ajoneuvo kutsutaan korjattavaksi (jos tyyppihyväksyntäviranomaisen näitä tietoja pyytää)

7.1.1.2.8 Ajanjakso, jonka kuluessa valmistajan ilmoittamat tiedot on kerätty

7.1.1.2.9 Valmistajan ilmoittamien tietojen kattamien ajoneuvojen valmistusaika (esim. kalenterivuonna 2001 valmistetut ajoneuvot)

- 7.1.1.2.10 Valmistajan käytönaikaisessa vaatimustenmukaisuuden tarkastuksessa käyttämä menettely, mukaan luettuna:
- 7.1.1.2.10.1 Ajoneuvon paikantamismenetelmä
- 7.1.1.2.10.2 Ajoneuvon valinta- ja hylkäysperusteet
- 7.1.1.2.10.3 Ohjelmassa käytetyt testityypit ja -menettelyt
- 7.1.1.2.10.4 Valmistajan hyväksymis- ja hylkäysperusteet käytössä olevien ajoneuvojen perheelle
- 7.1.1.2.10.5 Maantieteellinen alue (alueet), jolla (joilla) valmistaja on kerännyt tietoja
- 7.1.1.2.10.6 Otoksen suuruus ja käytetty otantasuunnitelma
- 7.1.1.2.11 Valmistajan käytönaikaisen vaatimustenmukaisuuden tarkastusmenettelyn tulokset, mukaan luettuna:
- 7.1.1.2.11.1 Tunnistetiedot ohjelmaan sisältyvistä ajoneuvoista (testatuista tai testaamattomista). Näihin tietoihin on sisällyttävä:
- mallinimi,
 - ajoneuvon tunnusnumero (VIN),
 - rekisterinumero,
 - valmistuspäivämäärä,
 - käyttöalue (jos tiedossa),
 - rengastus.
- 7.1.1.2.11.2 Syy(t) ajoneuvon hylkäämiseen otoksesta
- 7.1.1.2.11.3 Otoksen kunkin ajoneuvon huoltohistoria (mukaan luettuna kaikki suuret muutokset)
- 7.1.1.2.11.4 Otoksen kunkin ajoneuvon korjaushistoria (jos tiedossa)
- 7.1.1.2.11.5 Testitiedot, mukaan luettuna:
- testauspäivämäärä,
 - testauspaikka,
 - ajoneuvon matkamittarin lukema,
 - testipolttoaineen eritelmät (esim. testin vertailupolttoaine tai kaupallinen polttoaine),
 - testausolosuhteet (lämpötila, kosteus, dynamometrin inertiapaino),
 - dynamometrin asetukset (esim. tehoasetus),
 - testitulokset (vähintään kolmesta eri ajoneuvosta kussakin ajoneuvoperheessä).
- 7.1.1.2.12 OBD-järjestelmän tallenteet.”

9) Korvataan 7.1.2 kohta seuraavasti:

- ”7.1.2 Valmistajan keräämien tietojen on oltava riittävän täydelliset toiminnan arvioimiseksi käytettäessä ajoneuvoa tavanomaisissa käyttöolosuhteissa, siten kuin 7.1 kohdassa on määriteltä, ja niiden on oltava valmistajan alueellisia osuuksia edustavia.

Tällä direktiivillä valmistajaa ei veloiteta tarkastamaan ajoneuvotyyppin käytönaikaista vaatimustenmukaisuutta, jos valmistaja pystyy osoittamaan tyyppihyväksyntäviranomaisesta tyydyttävällä tavalla, että kyseisen ajoneuvotyyppin myynti on alle 5 000 ajoneuvoa vuodessa yhteisön alueella.”

10) Korvataan 7.1.7 kohta seuraavasti (7.1.7.1–7.1.7.5 kohdat pysyvät muuttumattomina):

”7.1.7 Edellä 7.1.1 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen perusteella tyyppihyväksyntäviranomaisen on joko

- päätettävä, että ajoneuvotyyppin tai käytössä olevien ajoneuvojen perheen vaatimustenmukaisuus käytössä toteutuu, ja pidätyttävä muista toimista,
- päätettävä, että valmistajan toimittamat tiedot eivät riitä päätöksen tekemiseen, ja pyydettyä valmistajalta lisätietoja tai uusia testituloksia, tai
- päätettävä, että ajoneuvotyyppin tai käytössä olevien ajoneuvojen perheeseen kuuluvan ajoneuvotyyppin (kuuluvien ajoneuvotyyppien) vaatimustenmukaisuus käytössä ei ole tyydyttävä, ja ryhdyttävä toimenpiteisiin ajoneuvotyyppin (ajoneuvotyyppien) testaamiseksi tämän liitteen lisäyksen 3 mukaisesti.

Jos valmistajalle on annettu lupa olla tarkastamatta tiettyä ajoneuvotyyppiä 7.1.2 kohdan mukaisesti, tyyppihyväksyntäviranomaisen saattaa testauttaa kyseiset ajoneuvotyyppit tämän liitteen lisäyksen 3 mukaisesti.”

11) Korvataan lisäyksessä 3 oleva 2.6 kohta seuraavasti:

”2.6 Ajoneuvon polttoainesäiliöstä otetun polttoainenäytteen lyijy- ja rikkiarvoisuuden on noudatettava direktiivissä 98/70/EY(*) säädetyjä sovellettavia standardeja eikä väärää polttoainetta saa käyttää.

(*) EYVL L 350, 28.12.1998, s. 58.”

12) Korvataan lisäyksessä 3 oleva 6.1 kohta seuraavasti:

”6.1 Jos useampi kuin yksi ajoneuvo osoittautuu päästöiltään poikkeavaksi ja se joko

- täyttää liitteessä 4 olevassa 3.2.3 kohdassa esitetyt ehdot ja tyyppihyväksyntäviranomaisen ja valmistaja ovat yhtä mieltä siitä, että liiallisten päästöjen syy on sama, tai
- täyttää liitteessä 4 olevassa 3.2.4 kohdassa esitetyt ehdot ja tyyppihyväksyntäviranomaisen on selvittänyt, että liiallisten päästöjen syy on sama,

tyyppihyväksyntäviranomaisen on pyydettyä valmistajaa toimittamaan suunnitelma korjaaviksi toimenpiteiksi, joilla vaatimustenvastaisuus poistetaan.”

13) Muutetaan liitteen I lisäys 4 seuraavasti:

a) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3 NOUDATETTAVA MENETTELY, JOS NÄYTTEESSÄ ON PÄÄSTÖILTÄÄN POIKKEAVIA AJONEUVOJA (*)

3.1 Näytteestä, jonka vähimmäiskoko on kolme ja enimmäiskoko kohdan 4 menettelyllä määritetty koko, otetaan satunnaisesti yksi ajoneuvo, jonka säännellyn pilaannuttavan aineen päästöt mitataan sen määrittämiseksi, onko ajoneuvo päästöiltään poikkeava.

- 3.2 Ajoneuvon katsotaan olevan päästöiltään poikkeavan, jos joko 3.2.1 tai 3.2.2 kohdassa esitetty ehdot täyttyvät.
- 3.2.1 Kun kyseessä on ajoneuvo, joka on tyyppihyväksytty liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon rivillä A esitettyjen raja-arvojen mukaisesti, päästöiltään poikkeavia ovat ajoneuvot, joiden osalta minkä tahansa säännellyn pilaannuttavan aineen sovellettava raja-arvo ylittyy 1,2-kertaisesti.
- 3.2.2 Kun kyseessä on ajoneuvo, joka on tyyppihyväksytty liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon rivillä B esitettyjen raja-arvojen mukaisesti, päästöiltään poikkeavia ovat ajoneuvot, joiden osalta minkä tahansa säännellyn pilaannuttavan aineen sovellettava raja-arvo ylittyy 1,5-kertaisesti.
- 3.2.3 Ajoneuvo, jonka mitatut jonkin säännellyn pilaannuttavan aineen päästöt ovat 'välialueella' (**).
- 3.2.3.1 Jos ajoneuvo täyttää tämän kohdan ehdot, liiallisen päästön syy on selvitettävä ja näytteestä on otettava testattavaksi satunnaisesti toinen ajoneuvo.
- 3.2.3.2 Jos useampi kuin yksi ajoneuvo täyttää tämän kohdan ehdot, tyyppihyväksyntäviranomaisen ja valmistajan on selvitettävä, johtuuko kaikkien ajoneuvojen liiallinen päästö samasta syystä.
- 3.2.3.2.1 Jos sekä tyyppihyväksyntäviranomainen että valmistaja ovat samaa mieltä siitä, että liiallinen päästö johtuu samasta syystä, katsotaan, että näyte ei ole läpäissyt testiä; tällöin sovelletaan lisäyksessä 3 olevassa 6 kohdassa tarkoitettua suunnitelmaa korjaaviksi toimenpiteiksi.
- 3.2.3.2.2 Jos tyyppihyväksyntäviranomainen ja valmistaja eivät pääse yksimielisyyteen yksittäisen ajoneuvon liiallisen päästön syystä tai siitä, että useamman kuin yhden ajoneuvon osalta syy on sama, otetaan näytteestä satunnaisesti uusi ajoneuvo, ellei näytteen suurinta kokoa ole jo saavutettu.
- 3.2.3.3 Jos löydetään vain yksi tämän kohdan ehdot täyttävä ajoneuvo tai jos on löydetty useampi kuin yksi ajoneuvo ja tyyppihyväksyntäviranomainen ja valmistaja ovat yhtä mieltä siitä, että tulokset johtuvat eri syistä, otetaan näytteestä satunnaisesti uusi ajoneuvo, ellei näytteen suurinta kokoa ole jo saavutettu.
- 3.2.3.4 Jos suurin näytekokoa on saavutettu ja on löydetty enintään yksi tämän kohdan ehdot täyttävä ajoneuvo, jonka osalta liiallisen päästön syy on sama, näytteen katsotaan läpäisseen testin tämän lisäyksen 3 kohdan osalta.
- 3.2.3.5 Jos alkuperäinen näyte on käytetty loppuun, lisätään alkuperäiseen näytteeseen uusi ajoneuvo ja otetaan se testattavaksi.
- 3.2.3.6 Aina, kun näytteestä otetaan uusi ajoneuvo, sovelletaan kasvaneeseen näytteeseen tämän lisäyksen 4 kohdassa tarkoitettua tilastollista menettelyä.
- 3.2.4 Ajoneuvo, jonka mitatut, jonkin säännellyn pilaannuttavan aineen päästöt ovat 'hylkäysalueella' (***).
- 3.2.4.1 Jos ajoneuvo täyttää tämän kohdan ehdot, tyyppihyväksyntäviranomaisen on selvitettävä liiallisen päästön syy ja näytteestä on otettava testattavaksi satunnaisesti toinen ajoneuvo.

- 3.2.4.2 Jos useampi kuin yksi ajoneuvo täyttää tämän kohdan ehdot ja tyyppihyväksyntäviranomainen toteaa, että liiallinen päästö johtuu samasta syystä, valmistajalle ilmoitetaan, että näytteen ei katsota läpäisseen testiä, sekä tämän päätöksen syyt; tällöin sovelletaan lisäyksessä 3 olevassa 6 kohdassa tarkoitettua suunnitelmaa korjaaviksi toimenpiteiksi.
- 3.2.4.3 Jos löydetään vain yksi tämän kohdan ehdot täyttävä ajoneuvo tai jos on löydetty useampi kuin yksi ajoneuvo ja tyyppihyväksyntäviranomainen katsoo, että tulokset johtuvat eri syistä, otetaan näytteestä satunnaisesti uusi ajoneuvo, ellei näytteen suurinta kokoa ole jo saavutettu.
- 3.2.4.4 Jos suurin näytekokoo on saavutettu ja on löydetty enintään yksi tämän kohdan ehdot täyttävä ajoneuvo, jonka osalta liiallisen päästön syy on sama, näytteen katsotaan läpäisseen testin tämän lisäyksen 3 kohdan osalta.
- 3.2.4.5 Jos alkuperäinen näyte on käytetty loppuun, lisätään alkuperäiseen näytteeseen uusi ajoneuvo ja otetaan se testattavaksi.
- 3.2.4.6 Aina, kun näytteestä otetaan uusi ajoneuvo, sovelletaan kasvaneeseen näytteeseen tämän lisäyksen 4 kohdassa tarkoitettua tilastollista menettelyä.
- 3.2.5 Aina, kun havaitaan, että ajoneuvo ei ole päästöiltään poikkeava, otetaan näytteestä satunnaisesti uusi ajoneuvo.

(*) Jäsenvaltioiden on toimitettava 31 päivään joulukuuta 2003 mennessä todelliset käytönaikaiset tiedot, joiden perusteella tämän kohdan vaatimuksia voidaan tarkistaa ja harkita a) onko päästöiltään poikkeavan ajoneuvon määritelmää tarkistettava niiden ajoneuvojen osalta, jotka on tyyppihyväksytty liitteessä I olevassa 5.3.1.4 kohdassa olevan taulukon rivillä B esitettyjen raja-arvojen mukaisesti, b) onko päästöiltään poikkeavien ajoneuvojen tunnistusmenettelyä muutettava ja c) olisiko käytössä olevien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden testausmenettelyt korvattava sopivana ajankohtana uudella tilastollisella menettelyllä. Komissio ehdottaa tarvittaessa direktiivin muuttamista direktiivin 70/156/ETY 13 artiklassa säädetyin menettelyin mukaisesti.

(**) 'Välialueella' tarkoitetaan minkä tahansa ajoneuvon osalta seuraavaa: ajoneuvon on täytettävä 3.2.1 tai 3.2.2 kohdassa esitetyt ehdot, ja sen lisäksi jonkin säännellyn pilaannuttavan aineen mitatun arvon on oltava alempi kuin liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon rivillä A annettu kyseisen säännellyn pilaannuttavan aineen raja-arvo kerrottuna arvolla 2,5.

(***) 'Hylkäysalueella' tarkoitetaan minkä tahansa ajoneuvon osalta seuraavaa: jonkin säännellyn pilaannuttavan aineen mitattu arvo ylittää tason, joka määritellään kertomalla liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon rivillä A annettu kyseisen säännellyn pilaannuttavan aineen raja-arvo arvolla 2,5."

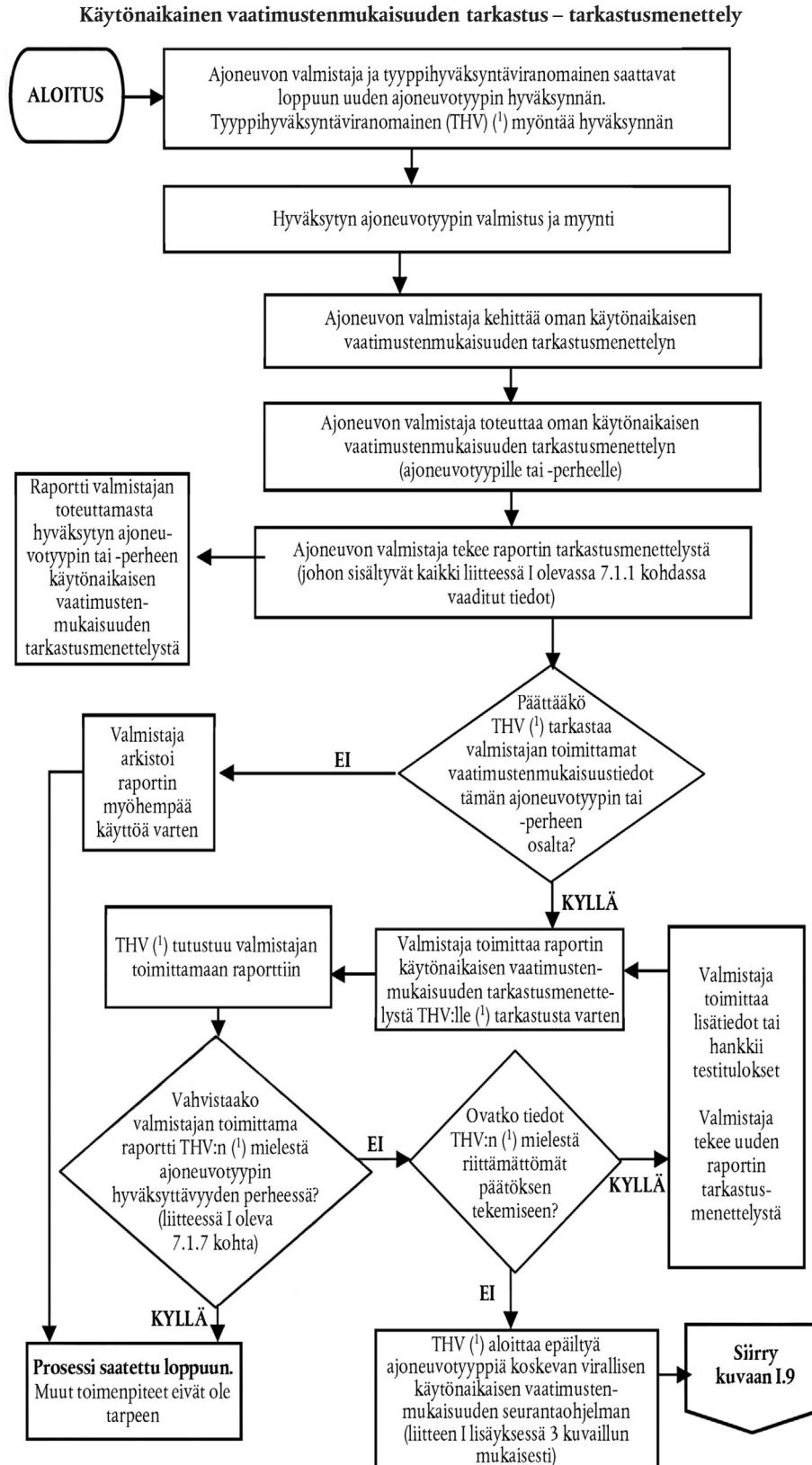
b) Korvataan 4.2 kohdassa ilmaus "(ks. kuva I/7)" ilmauksella "(ks. kuva I.9)".

c) Nimetään kuva I.7 uudelleen seuraavasti: "Kuva I.9 Käytönaikainen vaatimustenmukaisuuden tarkastus – ajoneuvojen valinta ja testaus".

Korvataan kuvassa I.9 välittömästi kuvan oikeassa alakulmassa olevan vinoneliön yläpuolella oleva sana "ei" ilmauksella "ei tai epävarma".

d) Lisätään kuva I.8 seuraavasti:

”Kuva I.8

(1) THV tarkoittaa direktiivin 70/220/ETY mukaisen tyyppihyväksynnän myöntänyttä viranomaista.”.

B. Muutetaan liite II seuraavasti:

- 1) Lisätään 3.2.12.2.8.6 kohta seuraavasti:

”3.2.12.2.8.6 Ajoneuvon valmistajan on toimitettava jäljempänä esitetyt lisätiedot, jotta OBD-järjestelmän kanssa yhteensopivien varaosien sekä vianmääritykseen käytettävien välineiden ja testilaitteiden valmistus on mahdollista, jos kyseiset tiedot eivät kuulu teollis- ja tekijänoikeuksien piiriin tai edusta joko ajoneuvon valmistajan tai OEM-toimittajan (-toimittajien) erityistä taitotietoa.

Tässä kohdassa annetut tiedot on toistettava EY-tyyppihyväksyntätodistuksen (tämän direktiivin liite X) lisäyksessä 2.

3.2.12.2.8.6.1 Ajoneuvon alkuperäisessä tyyppihyväksynnässä käytettyjen esivakauttavien syklien tyyppin ja lukumäärän kuvaus.

3.2.12.2.8.6.2 Ajoneuvon alkuperäisessä tyyppihyväksynnässä OBD-järjestelmän valvoman osan osalta käytetyn OBD-järjestelmän demonstraatio-tyypin kuvaus.

3.2.12.2.8.6.3 Kattava asiakirja, jossa kuvataan kaikki ne osat, joita tarkkaillaan sensorilla vianmääritykseen ja vianilmaisimen aktivoitumiseen liittyvän järjestelmän yhteydessä (käyntijaksojen kiinteä lukumäärä tai tilastollinen menetelmä), mukaan luettuna sensorilla tarkkailtujen merkityksellisten toissijaisten parametrien luettelo kunkin OBD-järjestelmällä valvotun osan osalta. Luettelo kaikista OBD-järjestelmän niistä tulostuskoodeista ja niiden tietojen esitysmuodosta (selityksin varustettuna), jotka koskevat päästöihin liittyviä ja päästöihin liittymättömiä yksittäisiä käyttövoimajärjestelmän osia, kun osan valvontaa käytetään vianilmaisimen aktivoitumisen määrittämiseen. Erityisesti palveluissa \$05 (testiarvot ID \$21-FF) ja \$06 annetuista tiedoista on esitettävä tyhjentävä selitys. Jos kyse on ajoneuvotyypeistä, jotka käyttävät tietoyhteyttä ISO-standardin 15765-4 ”Road vehicles – Diagnostics on Controller Area Network (CAN) – Part 4: Requirements for emissions-related systems” mukaisesti, palvelussa \$06 (testiarvot ID \$00-FF) annetuista tiedoista on annettava tyhjentävä selitys jokaisen tuetun OBD-valvonta-ID:n osalta.

3.2.12.2.8.6.4 Tässä kohdassa vaaditut tiedot voidaan määrittää esimerkiksi täydentämällä seuraavassa esitetty taulukko, joka on liitettävä tähän liitteeseen.

Osa	Vian tunnuskoodi	Seurantajärjestelmä	Vianmäärityspäruus- teet	Vianilmaisimen aktivoitumisperusteet	Toissijaiset parametrit	Esivakautus	Demonstraatio- testi
Katalysaattori	P0420	Happisen- sori 1:n ja 2:n sig- naalit	Sensori 1:n ja 2:n signaa- lien erot	3. sykli	Mootto- rin käyntino- peus, mootto- rin kuormi- tus, A/F- moodi, katalysaat- torin lämpötila	Kaksi tyyppi I -sykliä	Tyyppi I”

C. Muutetaan liite III seuraavasti:

- 1) Lisätään 2.3.5 kohta seuraavasti:

”2.3.5 Valmistajan pyynnöstä kytkin voi olla irtikytettynä edellisen toiminnan aikana, kun kyseessä on ajoneuvotyyppi, jonka moottorin joutokäyntinopeus on korkeampi kuin moottorin nopeus peruskaupunkiajosyökin (osa 1) toimintojen 5, 12 ja 24 aikana.”

- 2) Korvataan 3.2 kohta seuraavasti:

”3.2 Polttoaine

Kun ajoneuvoa testataan tämän direktiivin liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon rivillä A vahvistettujen päästöjen raja-arvojen osalta, asianmukaisen vertailupolttoaineen on oltava liitteen IX A osassa esitettyjen määritelmien mukainen tai kaasumaisten vertailupolttoaineiden tapauksessa joko liitteen IX a A.1 osassa tai B osassa esitettyjen määritelmien mukainen.

Kun ajoneuvoa testataan tämän direktiivin liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon rivillä B vahvistettujen päästöjen raja-arvojen osalta, asianmukaisen vertailupolttoaineen on oltava liitteen IX B osassa esitettyjen määritelmien mukainen tai kaasumaisten vertailupolttoaineiden tapauksessa joko liitteen IX a A.2 osassa tai B osassa esitettyjen määritelmien mukainen.”

- 3) Muutetaan taulukon III.1.2 viidennen sarakkeen (otsikko: ”Nopeus (km/h)”) toiminnan 23 arvoiksi ”35–10”.

D. Korvataan liitteessä VII oleva 3.4.1 kohta seuraavasti:

”3.4.1 Testipolttoaineen on täytettävä liitteessä IX olevassa C osassa asetetut vaatimukset.”

E. Korvataan liite IX seuraavasti:

”LIITE IX

A. Vertailupolttoaineita koskevat vaatimukset, kun ajoneuvoja testataan liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon rivillä a vahvistettujen päästörajojen osalta – tyyppi I -testi

1. OTTOMOOTTORILLA VARUSTETTUIJEN AJONEUVOJEN TESTAAMISEEN KÄYTETTÄVÄN VERTAILUPOLTTOAINEEN TEKNISET TIEDOT

Tyyppi: lyijytön bensiini

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Tutkimusoktaaniluku, RON		95,0	–	EN 25164
Moottorioktaaniluku, MON		85,0	–	EN 25163
Tiheys 15 °C:ssa	kg/m ³	748	762	ISO 3675
Reid-höyrynpaine	kPa	56,0	60,0	EN 12
Tislaus:				
– alkukiehumispiste	til-%	24	40	EN-ISO 3405
– haihtunut 100 °C:ssa	til-%	49,0	57,0	EN-ISO 3405
– haihtunut 150 °C:ssa	til-%	81,0	87,0	EN-ISO 3405
– loppukiehumispiste	°C	190	215	EN-ISO 3405
Hiiltojäännös	til-%		2	EN-ISO 3405

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Hiilivetyanalyysi:				
– olefiinit	til-%	–	10	ASTM D 1319
– aromaattiset aineet	til-%	28,0	40,0	ASTM D 1319
– bentseeni	til-%	–	1,0	pr. EN 12177
– tyydyttyneet hiilivedyt	til-%	–	lopun	ASTM D 1319
Hiili/vety-suhde		ilmoitetaan	ilmoitetaan	
Induktioaika ⁽²⁾	min	480	–	EN-ISO 7536
Happipitoisuus	massa-%	–	2,3	EN 1601
Hartsipitoisuus	mg/ml	–	0,04	EN-ISO 6246
Rikkipitoisuus ⁽³⁾	mg/kg	–	100	pr. EN ISO/DIS 14596
Luokka I kuparikorroosio		–	1	EN-ISO 2160
Lyijypitoisuus	mg/l	–	5	EN 237
Fosforipitoisuus	mg/l	–	1,3	ASTM D 3231

⁽¹⁾ Edellä tarkoitetut arvot ovat "todellisia arvoja". Niiden raja-arvojen määrittämisessä sovelletaan termejä ISO-standardista 4259 "Öljytuotteet. Mittaustulosten tarkkuuden määrittäminen ja soveltaminen testimenetelmiin", ja pienimmän arvon asettamisessa on huomioitu pienin ero 2R nollan yläpuolella; suurimman ja pienimmän arvon asetuksessa pienin ero on 4R (R = uusittavuus). Huolimatta tästä toimenpiteestä, joka on tarpeen teknisistä syistä, polttoaineen valmistajan on kuitenkin pyrittävä nolla-arvoon, jos määrätty suurin arvo on 2R, ja keskiarvoon, jos on annettu enimmäis- ja vähimmäisrajat. Jos on tarpeen selvittää, täyttäväkö polttoaine edellä tarkoitetut vaatimukset, sovelletaan ISO-standardin 4259 vaatimuksia.

⁽²⁾ Polttoaineessa voi olla hapetuskestoaaineita ja metallinsitoja, joita tavallisesti käytetään stabiloimaan jalostamon polttoainevirtoja, mutta peseviä/hajottavia lisäaineita tai liuotinöljyjä ei saa lisätä.

⁽³⁾ Tyyppi I -testissä käytettävän polttoaineen todellinen rikkipitoisuus ilmoitetaan.

2. DIESELMOOTTORILLA VARUSTETTUIJEN AJONEUVOJEN TESTAAMISEEN KÄYTETTÄVÄN VERTAILUPOLTTOAINEEN TEKNISET TIEDOT

Tyyppi: dieselpolttoaine

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Setaaniluku ⁽²⁾		52,0	54,0	EN-ISO 5165
Tiheys 15 °C:ssa	kg/m ³	833	837	EN-ISO 3675
Tislaus:				
– 50 prosentin piste	°C	245	–	EN-ISO 3405
– 95 prosentin piste	°C	345	350	EN-ISO 3405
– loppukiehumispiste	°C	–	370	EN-ISO 3405

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Leimahduspiste	°C	55	–	EN 22719
Suodatettavuus	°C	–	–5	EN 116
Viskositeetti 40 °C:ssa	mm ² /s	2,5	3,5	EN-ISO 3104
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH)	massa-%	3	6,0	IP 391
Rikkipitoisuus ⁽³⁾	mg/kg	–	300	Pr. EN-ISO/DIS 14596
Kuparikorroosio		–	1	EN-ISO 2160
Conradson-hiiltojäännös (10 % pohjasta)	massa-%	–	0,2	EN-ISO 10370
Tuhkapitoisuus	massa-%	–	0,01	EN-ISO 6245
Vesipitoisuus	massa-%	–	0,02	EN-ISO 12937
Kokonaisemäsluku (TBN)	mg KOH/g	–	0,02	ASTM D 974-95
Hapetusstabiilisuus ⁽⁴⁾	mg/ml	–	0,025	EN-ISO 12205
Kehitteillä olevan uuden ja paremman menetelmän mukaiset polysykliset aromaattit	massa-%	–	–	EN 12916

(1) Edellä tarkoitetut arvot ovat "todellisia arvoja". Niiden raja-arvojen määrittämisessä sovelletaan termejä ISO-standardista 4259 "Öljytuotteet. Mittaustulosten tarkkuuden määrittäminen ja soveltaminen testimenetelmiin", ja pienimmän arvon asettamisessa on huomioitu pienin ero 2R nollan yläpuolella; suurimman ja pienimmän arvon asetuksessa pienin ero on 4R (R = uusittavuus). Huolimatta tästä toimenpiteestä, joka on tarpeen teknisistä syistä, polttoaineen valmistajan on kuitenkin pyrittävä nolla-arvoon, jos määrätty suurin arvo on 2R, ja keskiarvoon, jos on annettu enimmäis- ja vähimmäisrajat. Jos on tarpeen selvittää, täyttääkö polttoaine edellä tarkoitetut vaatimukset, sovelletaan ISO-standardin 4259 vaatimuksia.

(2) Setaaniluku ei noudata vaatimuksia 4R:n suuruisesta pienimmästä alueesta. Jos kuitenkin polttoaineen toimittajan ja käyttäjän välillä on erimielisyyksiä, voidaan niiden ratkaisemiseksi käyttää ISO-standardin 4259 vaatimuksia, jos tehdään yksittäisten määritysten sijasta riittävä määrä toistomittauksia tarpeellisen tarkkuuden saavuttamiseksi.

(3) Tyyppi I -testissä käytettävän polttoaineen todellinen rikkipitoisuus ilmoitetaan.

(4) Vaikka hapetusstabiilisuus on säädelty, on todennäköistä, että varastointiaika on rajallinen. Toimittajalta olisi pyydettävä ohjeet varastointiolosuhteista ja -ajasta.

B. Vertailupolttoaineita koskevat vaatimukset, kun ajoneuvoja testataan liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon rivillä b vahvistettujen päästörajojen osalta – tyyppi I -testi

1. OTTOMOOTTORILLA VARUSTETTUIJEN AJONEUVOJEN TESTAAMISEEN KÄYTETTÄVÄN VERTAILUPOLTTOAINEEN TEKNISET TIEDOT

Tyyppi: lyijytön bensiini

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Tutkimusoktaaniluku, RON		95,0	–	EN 25164
Moottorioktaaniluku, MON		85,0	–	EN 25163
Tiheys 15 °C:ssa	kg/m ³	740	754	ISO 3675
Reid-höyrynpaine	kPa	56,0	60,0	prEN ISO 13016-1 (DVPE)
Tislaus:				
– haihtunut 70 °C:ssa	til-%	24,0	40,0	EN-ISO 3405
– haihtunut 100 °C:ssa	til-%	50,0	58,0	EN-ISO 3405
– haihtunut 150 °C:ssa	til-%	83,0	89,0	EN-ISO 2405
– loppukiehumispiste	°C	190	210	EN-ISO 3405
Hiiltojäännös	til-%	–	2,0	EN-ISO 3405
Hiilivetyanalyysi:				
– olefiinit	til-%	–	10,0	ASTM D 1319
– aromaattiset aineet	til-%	29,0	35,0	ASTM D 1319
– bentseeni	til-%	–	1,0	pr. EN 12177
– tyydyttyneet hiilivedyt	til-%	ilmoitetaan		ASTM D 1319
Hiili/vety-suhde		ilmoitetaan		
Induktioaika ⁽²⁾	min	480	–	EN-ISO 7536
Happipitoisuus	massa-%	–	1,0	EN 1601
Hartsipitoisuus	mg/ml	–	0,04	EN-ISO 6246
Rikkipitoisuus ⁽³⁾	mg/kg	–	10	ASTM D 5453
Kuparikorroosio		–	luokka 1	EN-ISO 2160

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Lyijypitoisuus	mg/l	–	5	EN 237
Fosforipitoisuus	mg/l	–	1,3	ASTM D 3231

⁽¹⁾ Edellä tarkoitetut arvot ovat "todellisia arvoja". Niiden raja-arvojen määrittämisessä sovelletaan termejä ISO-standardista 4259 "Öljytuotteet. Mittaustulosten tarkkuuden määrittäminen ja soveltaminen testimenetelmiin", ja pienimmän arvon asettamisessa on huomioitu pienin ero 2R nollan yläpuolella; suurimman ja pienimmän arvon asetuksessa pienin ero on 4R (R = uusittavuus). Huolimatta tästä toimenpiteestä, joka on tarpeen teknisistä syistä, polttoaineen valmistajan on kuitenkin pyrittävä nolla-arvoon, jos määrätty suurin arvo on 2R, ja keskiarvoon, jos on annettu enimmäis- ja vähimmäisrajat. Jos on tarpeen selvittää, täyttääkö polttoaine edellä tarkoitetut vaatimukset, sovelletaan ISO-standardin 4259 vaatimuksia.

⁽²⁾ Polttoaineessa voi olla hapetuksenestoaineita ja metallinsitoja, joita tavallisesti käytetään stabiloimaan jalostamon polttoainevirtoja, mutta peseviä/hajottavia lisäaineita tai liuotinöljyjä ei saa lisätä.

⁽³⁾ Tyyppi I -testissä käytettävän polttoaineen todellinen rikkipitoisuus ilmoitetaan.

2. DIESELMOOTTORILLA VARUSTETTUIEN AJONEUVOJEN TESTAAMISEEN KÄYTETTÄVÄN VERTAILUPOLTTOAINEEN TEKNISET TIEDOT

Tyyppi: dieselpolttoaine

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Setaaniluku ⁽²⁾		52,0	54,0	EN-ISO 5165
Tiheys 15 °C:ssa	kg/m ³	833	837	EN-ISO 3675
Tislaus:				
– 50 prosentin piste	°C	245	–	EN-ISO 3405
– 95 prosentin piste	°C	345	350	EN-ISO 3405
– loppukiehumispiste	°C	–	370	EN-ISO 3405
Leimahduspiste	°C	55	–	EN 22719
Suodatettavuus	°C	–	–5	EN 116
Viskositeetti 40 °C:ssa	mm ² /s	2,3	3,3	EN-ISO 3104
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH)	massa-%	3,0	6,0	IP 391
Rikkipitoisuus ⁽³⁾	mg/kg	–	10	ASTM D 5453
Kuparikorroosio		–	luokka 1	EN-ISO 2160
Conradson-hiiltojäännös (10 % pohjasta)	massa-%	–	0,2	EN-ISO 10370
Tuhkapitoisuus	massa-%	–	0,01	EN-ISO 6245

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Vesipitoisuus	massa-%	–	0,02	EN-ISO 12937
Kokonaisemäsluku (TBN)	mg KOH/g	–	0,02	ASTM D 974
Hapetusstabiilisuus ⁽⁴⁾	mg/ml	–	0,025	EN-ISO 12205
Voitelevuus (kulumisjäljen halkaisija 60 °C:ssa suoritettun HFRR-testin jälkeen)	µm	–	400	CEC F-06-A-96
Rasvahappojen metyyliesterit (fatty acid methyl ester, FAME)	kielletty			

⁽¹⁾ Edellä tarkoitetut arvot ovat "todellisia arvoja". Niiden raja-arvojen määrittämisessä sovelletaan termejä ISO-standardista 4259 "Öljytuotteet. Mittaustulosten tarkkuuden määrittäminen ja soveltaminen testimenetelmiin", ja pienimmän arvon asettamisessa on huomioitu pienin ero 2R nollan yläpuolella; suurimman ja pienimmän arvon asetuksessa pienin ero on 4R (R = uusittavuus). Huolimatta tästä toimenpiteestä, joka on tarpeen teknisistä syistä, polttoaineen valmistajan on kuitenkin pyrittävä nolla-arvoon, jos määrätty suurin arvo on 2R, ja keskiarvoon, jos on annettu enimmäis- ja vähimmäisrajat. Jos on tarpeen selvittää, täyttääkö polttoaine edellä tarkoitetut vaatimukset, sovelletaan ISO-standardin 4259 vaatimuksia.

⁽²⁾ Setaaniluku ei noudata vaatimuksia 4R:n suuruudesta pienimmästä alueesta. Jos kuitenkin polttoaineen toimittajan ja käyttäjän välillä on erimielisyyksiä, voidaan niiden ratkaisemiseksi käyttää ISO-standardin 4259 vaatimuksia, jos tehdään yksittäisten määritysten sijasta riittävä määrä toistomittauksia tarpeellisen tarkkuuden saavuttamiseksi.

⁽³⁾ Tyyppi I-testissä käytettävän polttoaineen todellinen rikkipitoisuus ilmoitetaan.

⁽⁴⁾ Vaikka hapetusstabiilisuus on säädelty, on todennäköistä, että varastointiaika on rajallinen. Toimittajalta olisi pyydettävä ohjeet varastointiolosuhteista ja -ajasta.

C. Ottomoottorilla varustettujen ajoneuvojen testaamiseen alhaisessa ympäristön lämpötilassa tyyppi VI -testillä käytettävän vertailupolttoaineen eritelmät

Tyyppi: lyijytön bensiini

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Tutkimusoktaaniluku, RON		95,0	–	EN 25164
Moottorioktaaniluku, MON		85,0	–	EN 25163
Tiheys 15 °C:ssa	kg/m ³	740	754	ISO 3675
Reid-höyrynpaine	kPa	56,0	95,0	prEN ISO 13016-1 (DVPE)
Tislaus:				
– haihtunut 70 °C:ssa	til-%	24,0	40,0	EN-ISO 3405
– haihtunut 100 °C:ssa	til-%	50,0	58,0	EN-ISO 3405
– haihtunut 150 °C:ssa	til-%	83,0	89,0	EN-ISO 3405
– loppukiehumispiste	°C	190	210	EN-ISO 3405

Parametri	Yksikkö	Raja-arvot ⁽¹⁾		Testimenetelmä
		Pienin	Suurin	
Hiiltojäännös	til-%	–	2,0	EN-ISO 3405
Hiilivetyanalyysi:				
– olefiinit	til-%	–	10,0	ASTM D 1319
– aromaattiset aineet	til-%	29,0	35,0	ASTM D 1319
– bentseeni	til-%	–	1,0	pr. EN 12177
– tyydyttyneet hiilivedyt	til-%	ilmoitetaan		ASTM D 1319
Hiili/vety-suhde		ilmoitetaan		
Induktioaika ⁽²⁾	min	480	–	EN-ISO 7536
Happipitoisuus	massa-%	–	1,0	EN 1601
Hartsipitoisuus	mg/ml	–	0,04	EN-ISO 6246
Rikkipitoisuus ⁽³⁾	mg/kg	–	10	ASTM D 5453
Kuparikorroosio		–	luokka 1	EN-ISO 2160
Lyijypitoisuus	mg/l	–	5	EN 237
Fosforipitoisuus	mg/l	–	1,3	ASTM D 3231

⁽¹⁾ Edellä tarkoitetut arvot ovat "todellisia arvoja". Niiden raja-arvojen määrittämisessä sovelletaan termejä ISO-standardista 4259 "Öljytuotteet. Mittaustulosten tarkkuuden määrittäminen ja soveltaminen testimenetelmiin", ja pienimmän arvon asettamisessa on huomioitu pienin ero 2R nollan yläpuolella; suurimman ja pienimmän arvon asetuksessa pienin ero on 4R (R = uusittavuus). Huolimatta tästä toimenpiteestä, joka on tarpeen teknisistä syistä, polttoaineen valmistajan on kuitenkin pyrittävä nolla-arvoon, jos määrätty suurin arvo on 2R, ja keskiarvoon, jos on annettu enimmäis- ja vähimmäisrajat. Jos on tarpeen selvittää, täyttääkö polttoaine edellä tarkoitetut vaatimukset, sovelletaan ISO-standardin 4259 vaatimuksia.

⁽²⁾ Polttoaineessa voi olla hapetuksenestoaineita ja metallinsitojia, joita tavallisesti käytetään stabiloimaan jalostamon polttoainevirtoja, mutta peseviä/hajottavia lisäaineita tai liuotinöljyjä ei saa lisätä.

⁽³⁾ Tyyppi VI -testissä käytettävän polttoaineen todellinen rikkipitoisuus ilmoitetaan."

F. Muutetaan liite IX a seuraavasti:

"LIITE IX a

KAASUMAISTEN VERTAILUPOLTTOAINEIDEN ERITELMÄT

A. Nestekaasuvertailupolttoaineiden tekniset tiedot

1. NIIDEN NESTEKAASUVERTAILUPOLTTOAINEIDEN TEKNISET TIEDOT, JOITA KÄYTETÄÄN TESTATTAESSA AJONEUVOJA LIITTEESSÄ I OLEVAN 5.3.1.4 KOHDAN TAULUKON RIVILLÄ A VAHVISTETTUIJEN PÄÄSTÖRAJOJEN OSALTA – TYYPPI I -TESTI

Parametri	Yksikkö	Polttoaine A	Polttoaine B	Testimenetelmä
Koostumus:				ISO 7941
C ₃ -pitoisuus	til-%	30 ± 2	85 ± 2	

Parametri	Yksikkö	Polttoaine A	Polttoaine B	Testimenetelmä
C ₄ -pitoisuus	til-%	tasapaino-suhde	tasapaino-suhde	
< C ₃ , > C ₄	til-%	enintään 2	enintään 2	
Olefiinit	til-%	enintään 12	enintään 15	
Haihdutusjäämä	mg/kg	enintään 50	enintään 50	ISO 13757
Vesi 0 °C:ssa		vapaa	vapaa	silmämääräinen tarkastus
Kokonaisrikkipitoisuus	mg/kg	enintään 50	enintään 50	EN 24260
Rikkivety		ei rikkivetyä	ei rikkivetyä	ISO 8819
Kuparinauhakorrosio	aste	luokka 1	luokka 1	ISO 6251 ⁽¹⁾
Tuoksu		luonteenomainen	luonteenomainen	
Moottorioktaaniluku		vähintään 89	vähintään 89	EN 589 liite B

⁽¹⁾ Tällä menetelmällä ei välttämättä voida täsmällisesti määritellä, onko näytteessä syövyttäviä materiaaleja, jos näyte sisältää korroosionestoaineita tai muita kemikaaleja, jotka vähentävät näytteen syövyttävyyttä kuparinauhassa. Tästä johtuen kyseisten yhdisteiden lisääminen ainoastaan testimenetelmän antamaan tulokseen vaikuttamiseksi on kielletty.

2. NIIDEN NESTEKAASUVERTAILUPOLTTOAINEIDEN TEKNISET TIEDOT, JOITA KÄYTETÄÄN TESTATTAESSA AJONEUVOJA LIITTEESSÄ I OLEVAN 5.3.1.4 KOHDAN TAULUKON RIVILLÄ B VAHVISTETTUIJEN PÄÄSTÖRAJOJEN OSALTA – TYYPPI I -TESTI

Parametri	Yksikkö	Polttoaine A	Polttoaine B	Testimenetelmä
Koostumus:				ISO 7941
C ₃ -pitoisuus	til-%	30 ± 2	85 ± 2	
C ₄ -pitoisuus	til-%	tasapaino-suhde	tasapaino-suhde	
< C ₃ , > C ₄	til-%	enintään 2	enintään 2	
Olefiinit	til-%	enintään 12	enintään 15	
Haihdutusjäämä	mg/kg	enintään 50	enintään 50	ISO 13757
Vesi 0 °C:ssa		vapaa	vapaa	silmämääräinen tarkastus
Kokonaisrikkipitoisuus	mg/kg	enintään 10	enintään 10	EN 24260
Rikkivety		ei rikkivetyä	ei rikkivetyä	ISO 8819

Parametri	Yksikkö	Polttoaine A	Polttoaine B	Testimenetelmä
Kuparinauhakorrosio	aste	luokka 1	luokka 1	ISO 6251 ⁽¹⁾
Tuoksu		luonteenomainen	luonteenomainen	
Moottorioktaaniluku		vähintään 89	vähintään 89	EN 589 liite B

⁽¹⁾ Tällä menetelmällä ei välttämättä voida täsmällisesti määritellä, onko näytteessä syövyttäviä materiaaleja, jos näyte sisältää korroosionestoaineita tai muita kemikaaleja, jotka vähentävät näytteen syövyttävyyttä kuparinauhassa. Tästä johtuen kyseisten yhdisteiden lisääminen ainoastaan testimenetelmän antamaan tulokseen vaikuttamiseksi on kielletty.

B. Maakaasuvertailupolttoaineiden tekniset tiedot

Ominaisuudet	Yksiköt	Perusta	Raja-arvot		Testimenetelmä
			Alaraja	Yläaraja	

Vertailupolttoaine G₂₀

Koostumus:					
Metaani	mooli-%	100	99	100	ISO 6974
Tasapaino ⁽¹⁾	mooli-%	–	–	1	ISO 6974
N ₂	mooli-%				ISO 6974
Rikkipitoisuus	mg/m ³ ⁽²⁾	–	–	10	ISO 6326-5
Wobben indeksi (netto)	MJ/m ³ ⁽³⁾	48,2	47,2	49,2	

Vertailupolttoaine G₂₅

Koostumus:					
Metaani	mooli-%	86	84	88	ISO 6974
Tasapaino ⁽¹⁾	mooli-%	–	–	1	ISO 6974
N ₂	mooli-%	14	12	16	ISO 6974
Rikkipitoisuus	mg/m ³ ⁽²⁾	–	–	10	ISO 6326-5
Wobben indeksi (netto)	MJ/m ³ ⁽³⁾	39,4	38,2	40,6	

⁽¹⁾ Inertit (muut kuin N₂) + C₂ + C₂₊.

⁽²⁾ Arvo määritettävä seuraavissa olosuhteissa: 293,2 K (20°C) ja 101,3 kPa.

⁽³⁾ Arvo määritettävä seuraavissa olosuhteissa: 273,2 K (0°C) ja 101,3 kPa.”

G. Muutetaan liite X seuraavasti:

- 1) Korvataan otsikon kolmas rivi seuraavasti:

"EY-TYYPPIHYVÄKSYNTÄTODISTUS"

- 2) Korvataan 1.8.1.1 kohta seuraavasti:

"1.8.1.1 Toistetaan taulukko kaikkien nestekaasu- tai maakaasuvertailupolttoaineiden osalta ja ilmoitetaan, onko tulokset saatu mittaamalla vai laskemalla, sekä toistetaan taulukko ajoneuvon päästöjen (yhden) lopullisen tuloksen osalta, kun ajoneuvo käy nestekaasulla tai maakaasulla. Kun kyseessä on kahdella polttoaineella toimiva ajoneuvo, ilmoitetaan tulos bensiinin osalta ja toistetaan taulukko kaikkien nestekaasu- tai maakaasuvertailupolttoaineiden osalta ja ilmoitetaan, onko tulokset saatu mittaamalla vai laskemalla, sekä toistetaan taulukko ajoneuvon päästöjen (yhden) lopullisen tuloksen osalta, kun ajoneuvo käy nestekaasulla tai maakaasulla."

- 3) "Lisäyksestä" tulee "lisäys 1", jonka otsikko korvataan seuraavasti: "Lisäyksen liite EY-tyyppihyväksyntätodistukseen nro ...".

- 4) Lisätään 1.10 kohta lisäykseen 1 seuraavasti:

"1.10 Katalysaattorit

1.10.1 Alkuperäinen katalysaattori, joka on testattu tämän direktiivin asiaankuuluvien vaatimusten mukaisesti

1.10.1.1 Alkuperäisen katalysaattorin merkki ja tyyppi tämän direktiivin liitteessä II olevan 3.2.12.2.1 kohdan mukaisesti (ilmoituslomake):

1.10.2 Alkuperäinen varaosakatalysaattori, joka on testattu tämän direktiivin asiaankuuluvien vaatimusten mukaisesti

1.10.2.1 Alkuperäisen varaosakatalysaattorin merkit ja tyypit tämän direktiivin liitteessä II olevan 3.2.12.2.1 kohdan mukaisesti (ilmoituslomake):"

- 5) Lisätään lisäys 2 seuraavasti:

"Lisäys 2

OBD-järjestelmään liittyvät tiedot

Kuten ilmoituslomakkeen 3.2.12.2.8.6 kohdassa mainitaan, ajoneuvon valmistajan on toimitettava tässä lisäyksessä esitetyt tiedot, jotta OBD-järjestelmän kanssa yhteensopivien varaosien sekä vianmäärittäykseen käytettävien välineiden ja testilaitteiden valmistus on mahdollista. Ajoneuvon valmistajan ei tarvitse toimittaa kyseisiä tietoja, jos ne kuuluvat teollis- ja tekijänoikeuksien piiriin tai edustavat joko ajoneuvon valmistajan tai OEM-toimittajan (-toimittajien) erityistä taitotietoa.

Tämä lisäys toimitetaan pyynnöstä ja syrjimättömällä tavalla osien, vianmäärittäykseen käytettävien välineiden tai testilaitteiden valmistajien saataville.

1. Ajoneuvon alkuperäisessä tyyppihyväksynnässä käytettyjen esivakauttavien syklien tyyppin ja lukumäärän kuvaus.
2. Ajoneuvon alkuperäisessä tyyppihyväksynnässä OBD-järjestelmän valvoman osan osalta käytetyn OBD-järjestelmän demonstraatioisyklin tyyppin kuvaus.
3. Kattava asiakirja, jossa kuvataan kaikki ne osat, joita tarkkaillaan sensorilla vianmäärittäykseen ja vianilmaisimen aktivoitumiseen liittyvän järjestelmän yhteydessä (käyntijaksojen kiinteä lukumäärä tai tilastollinen menetelmä), mukaan luettuna sensorilla tarkkailtujen merkityksellisten toissijaisten parametrien luettelo kunkin OBD-järjestelmällä valvotun osan osalta. Luettelo kaikista OBD-järjestelmän niistä tulostuskoodista ja niiden tietojen esitysmuodosta (selityksin varustettuna), jotka koskevat päästöihin liittyviä ja päästöihin liittymättömiä yksittäisiä käyttövoimajärjestelmän osia, kun osan valvontaa käytetään vianilmaisimen aktivoitumisen määrittämiseen. Erityisesti palveluissa \$05 (testiarvot ID \$21-FF) ja \$06 annetuista tiedoista on esitettävä tyhjentävä selitys. Jos kyse on ajoneuvotyypeistä, jotka käyttävät tietoyhteyttä ISO-standardin 15765-4 "Road vehicles – Diagnostics on Controller Area Network (CAN) – Part 4: Requirements for emissions-related systems" mukaisesti, palvelussa \$06 (testiarvot ID \$00-FF) annetuista tiedoista on annettava tyhjentävä selitys jokaisen tuetun OBD-valvonta-ID:n osalta.

Nämä tiedot voidaan antaa taulukon muodossa seuraavasti:

Osa	Vian tunnus- koodi	Seurantajär- jestelmä	Vianmäärittys- perusteet	Vianilmaisimen aktivoi- tumisperus- teet	Toissijaiset parametrit	Esivakautus	Demonstraatiotesti
Katalysaattori	P0420	Happisenso- ri 1:n ja 2:n signaalit	Sensori 1:n ja 2:n sig- naalien erot	3. sykli	Moottorin käyntino- peus, moot- torin kuor- mitus, A/F- moodi, ka- talysoittori- n lämpö- tila	Kaksi tyyppi I -sykliä	Tyyppi I"

H. Muutetaan liite XI seuraavasti:

- 1) Korvataan 2.6 kohta seuraavasti:

"2.6 'vialla' päästöihin vaikuttavan osan tai järjestelmän vikaa, joka johtaa tämän liitteen 3.3.2 kohdassa tarkoitettuja rajat ylittäviin päästöihin, tai sitä, että OBD-järjestelmä ei pysty täyttämään tässä liitteessä esitettyjä valvontaa koskevia perusvaatimuksia."

- 2) Korvataan 3.5.2 kohta seuraavasti:

"3.5.2 Jos vianilmaisimen toimintaperiaate on sellainen, että vianilmaisimen aktivoitumiseen vaaditaan enemmän kuin kaksi vakautusjaksoa, valmistajan on toimitettava tiedot ja/tai tekninen laskelma, jotka osoittavat asianmukaisesti, että valvontajärjestelmä havaitsee osien kulumisen tästä huolimatta tehokkaasti ja riittävän ajoissa. Järjestelmiä, joissa vianilmaisimen aktivoituminen vaatii keskimäärin enemmän kuin kymmenen käyntijaksoa, ei saa hyväksyä. Vianilmaisimen on aktivoituttava myös aina moottorin ohjaimen kytkettyä toimintaan päästöjenrajoitusjärjestelmän perussäädön, jos 3.3.2 kohdan mukaiset päästöarvot ylittyvät tai jos OBD-järjestelmä ei pysty täyttämään tämän liitteen 3.3.3 tai 3.3.4 kohdassa tarkoitettuja valvontaa koskevia perusvaatimuksia. Vianilmaisimen on annettava selkeä varoitusmerkki esimerkiksi vilkkuvan valon avulla aina, kun sytytyskatkojen määrä on valmistajan määrittämien ohjeiden mukaan vaarassa johtaa katalysaattorin vaurioitumiseen. Vianilmaisimen on aktivoituttava myös aina, kun virtalukko on väliasennossa ennen moottorin käynnistymistä, ja sen on palaututtava moottorin käynnistyttyä, jos vikoja ei ole havaittu."

- 3) Korvataan 3.6 kohta seuraavasti:

"3.6 OBD-järjestelmän on tallennettava päästöjenrajoitusjärjestelmän tilan ilmoittama(t) vikakoodi(t). Erillisiä tilakodeja on käytettävä oikein toimivien päästöjenrajoitusjärjestelmien tunnistamiseksi ja sellaisten päästöjenrajoitusjärjestelmien tunnistamiseksi, joita on käytettävä edelleen ajoneuvoissa, jotta niitä voidaan kunnolla arvioida. Jos vianilmaisimen aktivoituu huononemisen, toimintavian tai päästöjenrajoitusjärjestelmän perussäädön takia, laitteen on tallennettava sellainen vikakoodi, joka ilmaisee toimintavian tyypin. Vikakoodi on tallennettava myös tämän liitteen 3.3.3.5 ja 3.3.4.5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa."

- 4) Lisätään 3.9 kohta seuraavasti:

"3.9 Kahta polttoainetta käyttävät kaasumoottoriajoneuvot

3.9.1 Kahta polttoainetta käyttävien kaasumoottoriajoneuvojen osalta toteutetaan seuraavat menettelyt:

- virhetoimintojen osoittimen (MI) aktivointi (ks. tämän liitteen 3.5 kohta),
- virhekoodin tallentaminen (ks. tämän liitteen 3.6 kohta),

- virhetoimintojen osoittimen (MI) katkaisu (ks. tämän liitteen 3.7 kohta),
- virhekoodin poistaminen (ks. tämän liitteen 3.8 kohta),

toisistaan riippumatta, kun ajoneuvo käy joko bensiinillä tai kaasulla. Kun ajoneuvo on bensiinikäytössä, minkään edellä annetun menettelyn tulos ei saa muuttua, jos ajoneuvo on kaasukäytössä. Kun ajoneuvo on kaasukäytössä, minkään edellä annetun menettelyn tulos ei saa muuttua, jos ajoneuvo on bensiinikäytössä.

Tästä vaatimuksesta huolimatta (tämän liitteen 3.6 kohdassa kuvatus) tilakoodin on osoitettava täysin arvioidut valvontajärjestelmät kummallekin polttoainetyypille (benssiini ja kaasu), kun valvontajärjestelmät ovat täysin arvioidut toiselle näistä polttoainetyypeistä.”

5) Korvataan 4.4 ja 4.5 kohta seuraavasti:

”4.4 Ennen tyyppihyväksyntää tai sen aikana ei hyväksytä minkäänlaisia tämän liitteen lisäyksessä 1 olevaan 6.5 kohtaan, lukuun ottamatta 6.5.3.4 kohtaa, liittyviä puutteita. Tätä kohtaa ei sovelleta kahta polttoainetta käyttäviin kaasumootoriajoneuvoihin.

4.5 Kahta polttoainetta käyttävät kaasumootoriajoneuvot

4.5.1 Sanotun vaikuttamatta 3.9.1 kohdan vaatimuksiin ja valmistajan pyynnöstä tyyppihyväksyntäviranomaisen on hyväksyttävä seuraavat puutteet tämän liitteen vaatimusten mukaisiksi kahta polttoainetta käyttävien kaasukäyttöisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää varten:

- vianmäärityskoodien, kuljetun matkan ja pysäytyskuvatiedon pyyhkiytyminen moottorin 40 lämmityskierroksen jälkeen riippumatta siitä, mitä polttoainetta käytetään,
- vianilmaisimen aktivoituminen kummankin polttoaineen (benssiinin ja kaasun) osalta silloin, kun on havaittu virhetoiminta toisella polttoaineella,
- vianilmaisimen meneminen pois toiminnasta kolmen sellaisen peräkkäisen ajojakson jälkeen, joiden aikana ei havaita virhetoimintoja, riippumatta siitä, mitä polttoainetta käytetään,
- kahden tilakoodin käyttö, yksi kutakin polttoainetyyppiä varten.

Valmistaja voi pyytää muitakin vaihtoehtoja, jotka tyyppihyväksyntäviranomaisen voi hyväksyä harkintansa mukaan.

4.5.2 Sanotun vaikuttamatta tämän liitteen lisäyksessä 1 olevan 6.6.1 kohdan vaatimuksiin ja valmistajan pyynnöstä tyyppihyväksyntäviranomaisen on hyväksyttävä seuraavat puutteet tämän liitteen vaatimusten mukaisiksi vianmäärityssignaalien arviointia ja siirtoa varten:

- käytössä olevan polttoaineen vianmäärityssignaalien siirtäminen yhdellä lähdeosoitteella,
- yhden vianmäärityssignaalisarjan arviointi kumpaakin polttoainetyyppiä varten (vastaa yksipolttoaineisten ajoneuvojen arviointia; riippumaton käytettävästä polttoaineesta),
- yhden (toiseen kahdesta polttoainetyypistä liittyvän) vianmäärityssignaalisarjan valinta polttoaineen kytkimen asennolla.

Valmistaja voi pyytää muitakin vaihtoehtoja, jotka tyyppihyväksyntäviranomaisen voi hyväksyä harkintansa mukaan.”

6) 4.6 kohdasta tulee 4.7 kohta.

7) Lisätään uusi 4.6 kohta seuraavasti:

- "4.6 Puutejakso
- 4.6.1 Puutetta voidaan pitää hyväksyttävänä kahden vuoden ajan ajoneuvotyyppin tyyppi hyväksyntäpäivästä, ellei voida riittävällä tavalla osoittaa, että puutteen korjaamiseksi ajoneuvon on tehtävä merkittäviä laitemuutoksia ja että kahta vuotta pidempi aika on tarpeen. Tässä tapauksessa puutetta voidaan pitää hyväksyttävänä enintään kolmen vuoden ajan.
- 4.6.1.1 Kahta polttoainetta käyttävän kaasujoneuvon osalta 4.5 kohdan mukaisesti myönnettyä puutetta voidaan pitää hyväksyttävänä kolmen vuoden ajan ajoneuvotyyppin tyyppi hyväksyntäpäivästä, ellei voida riittävällä tavalla osoittaa, että puutteen korjaamiseksi ajoneuvon on tehtävä merkittäviä laitemuutoksia ja että kolme vuotta pidempi aika on tarpeen. Tässä tapauksessa puutetta voidaan pitää hyväksyttävänä enintään neljän vuoden ajan.
- 4.6.2 Valmistaja voi pyytää, että tyyppi hyväksyntäviranomainen myöntää puutteen jälkikäteen, jos puute havaitaan alkuperäisen tyyppi hyväksynnän jälkeen. Tässä tapauksessa puutetta voidaan pitää hyväksyttävänä kahden vuoden ajan tyyppi hyväksyntäviranomaiselle ilmoittamisen päivästä, ellei voida riittävällä tavalla osoittaa, että puutteen korjaamiseksi ajoneuvon on tehtävä merkittäviä laitemuutoksia ja että kahta vuotta pidempi aika on tarpeen. Tässä tapauksessa puutetta voidaan pitää hyväksyttävänä enintään kolmen vuoden ajan."

8) Lisätään 5 kohta seuraavasti:

- "5 OBD-JÄRJESTELMÄÄN LIITTYVIEN TIETOJEN SAATAVUUS
- 5.1 Direktiivin 70/156/ETY 3 tai 5 artiklan mukaiseen tyyppi hyväksyntähakemukseen tai tyyppi hyväksynnän muuttamista koskevaan hakemukseen on liitettävä ajoneuvon OBD-järjestelmää koskevat asiaan vaikuttavat tiedot. Näiden asiaan vaikuttavien tietojen avulla varaosien tai jälkeensä asennettavien osien valmistajien on pystyttävä valmistamaan ajoneuvon OBD-järjestelmän kanssa yhteensopivia osia, jolloin järjestelmä toimii moitteettomasti eikä ajoneuvon käyttäjä kohtaa vikoja järjestelmää käyttäessään. Näiden asiaan vaikuttavien tietojen avulla myös vianmääritykseen käytettävien välineiden ja testilaitteiden valmistajien on pystyttävä valmistamaan välineitä ja laitteita, joilla ajoneuvojen päästöjen rajoitusjärjestelmät voidaan testata ja niiden mahdolliset viat määrittää tehokkaasti ja tarkasti.
- 5.2 Tyyppi hyväksyntäviranomaisten on pyynnöstä ja syrjimättömällä tavalla toimitettava EY-tyyppi hyväksyntätodistuksen lisäys 2, joka sisältää OBD-järjestelmää koskevat asianomaiset tiedot, asiasta kiinnostuneiden osien, vianmääritykseen käytettävien välineiden tai testilaitteiden valmistajien saataville.
- 5.2.1 Jos tyyppi hyväksyntäviranomainen saa asiasta kiinnostuneelta osien, vianmääritykseen käytettävien välineiden tai testilaitteiden valmistajalta sellaisen ajoneuvon OBD-järjestelmän tietoja koskevan pyynnön, joka on tyyppi hyväksytty direktiivin 70/220/ETY aiemman version mukaisesti:
- tyyppi hyväksyntäviranomaisen on 30 päivän kuluessa esitettävä kyseisen ajoneuvon valmistajalle pyyntö asettaa saataville liitteessä II olevassa 3.2.12.2.8.6 kohdassa edellytetyt tiedot. Liitteessä II olevan 3.2.12.2.8.6 kohdan toisen alakohdan vaatimuksia ei sovelleta,
 - valmistajan on toimitettava kyseiset tiedot tyyppi hyväksyntäviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä,
 - tyyppi hyväksyntäviranomaisen on toimitettava kyseiset tiedot jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille, ja alkuperäisen tyyppi hyväksynnän myöntäneen viranomaisen on liitettävä tiedot ajoneuvon tyyppi hyväksyntätietojen liitteeseen II.

Tämä vaatimus ei mitätöi direktiivin 70/220/ETY mukaisesti aikaisemmin myönnettyä hyväksyntää, eikä se estä tällaisen hyväksynnän laajentamista sen direktiivin vaatimusten mukaisesti, jonka nojalla hyväksyntä alun perin myönnettiin.

- 5.2.2 Tietoja voidaan pyytää ainoastaan varaosista, joihin sovelletaan EY-tyyppihyväksyntämenettelyä, tai osista, jotka muodostavat osan järjestelmästä, johon sovelletaan EY-tyyppihyväksyntämenettelyä.
- 5.2.3 Tietoja koskevassa pyynnössä on tarkasti määriteltävä ajoneuvomalli, jonka osalta tietoja pyydetään. Pyyntö on vahvistettava, että tietoja pyydetään varaosien, jälkepäin asennettavien osien, vianmääritykseen käytettävien välineiden tai testilaitteiden kehittämistä varten."

I. Muutetaan liitteen XI lisäys 1 seuraavasti:

1) Korvataan 3.2 kohta seuraavasti:

"3.2 Polttoaine

Testauksessa on käytettävä oikeaa vertailupolttoainetta, joka on määritelty bensiinin ja dieselin osalta liitteessä IX ja neste- ja maakaasun osalta liitteessä IX a. Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi valita polttoainetypin kutakin testattavaa vikaa varten (jotka määritellään tämän liitteen 6.3 kohdassa) liitteen IX a vertailupolttoaineista, kun testataan yhtä polttoainetta käyttävää kaasujoneuvoa, ja liitteen IX tai IX a vertailupolttoaineista, kun testataan kahta polttoainetta käyttävää kaasujoneuvoa. Valittua polttoainetyppeä ei saa vaihtaa minkään testivaiheen aikana (kuvaus tämän liitteen 2.1-2.3 kohdassa). Jos käytetään neste- tai maakaasua, on sallittava, että moottori käynnistetään bensiinillä ja neste- tai maakaasun käyttöön siirrytään, kun ennakolta määrätty, automaattisesti valvottava (ei käyttäjän valvoma) aika on kulunut."

2) Korvataan 6.3.1.4 ja 6.3.1.5 kohdat seuraavasti:

- "6.3.1.4 Muiden päästöihin vaikuttavien, käyttövoimalaitteen hallintatietokoneeseen liitettyjen osien sähköinen irtikytkentä (mikäli ne ovat aktiivisia valitulla polttoainetypillä).
- 6.3.1.5 Tyhjentyminen ohjaavan elektronisen laitteen irtikytkentä (jos ajoneuvossa on sellainen ja jos se on aktiivinen valitulla polttoaineella). Tyyppi I -testiä ei tarvitse tehdä tämän vian osalta."

3) Korvataan kohdat 6.4.1.5 ja 6.4.1.6 seuraavasti:

- "6.4.1.5 Tyhjentyminen ohjaavan elektronisen laitteen irtikytkentä (jos ajoneuvossa on sellainen ja jos se on aktiivinen valitulla polttoaineella).
- 6.4.1.6 Muiden sellaisten päästöihin vaikuttavien, tietokoneeseen kytkettyjen käyttövoimalaitteen osien sähköinen irtikytkentä (mikäli ne ovat aktiivisia valitulla polttoainetypillä), joka aiheuttaa minkä tahansa tämän liitteen 3.3.2 kohdassa esitetyn rajan ylittävät päästöt."

4) Korvataan 6.5.3 kohta seuraavasti:

- "6.5.3 Päästöjenrajoitusjärjestelmää valvovien järjestelmien on oltava seuraavien ISO-standardien ja/tai SAE-spesifikaation mukaisia ja järjestelmiin on oltava pääsy standardoidun tietoliikenneyhteyden kautta.
- 6.5.3.1 Ajoneuvon tietokoneen ja ulkopuolisen tietokoneen välisen tietoliikenneyhteyden on oltava jonkin jäljempänä mainitun standardin mukainen kuvatuin rajoituksin:

ISO 9141 – 2: 1994 (muutettu 1996) "Road Vehicles – Diagnostic Systems – Osa 2: CARB requirements for interchange of digital information"

SAE J1850: maaliskuu 1998 "Class B Data Communication Network Interface". Päästöihin liittyvissä sanomissa käytetään syklistä redundanssitarkistusta ja kolmen tavun mittaista otsikkoa, mutta ei tavuerottelua eikä tarkistussummia.

ISO 14230 – Osa 4 "Road Vehicles – Keyword protocol 2000 for diagnostic systems – Osa 4: Requirements for emission-related systems"

ISO DIS 15765-4 "Road vehicles – Diagnostics on Controller Area Network (CAN) – Osa 4: Requirements for emission-related systems", päivätty 1. marraskuuta 2001.

6.5.3.2 Testauslaitteiden ja vianmäärityslaitteiden, joita tarvitaan OBD-järjestelmien kanssa harjoitettavassa tietoliikenteessä, on täytettävä tai ylitettävä standardissa ISO DIS 15031-5 "Road vehicles – Communication between vehicle and external test equipment for emissions-related diagnostics – Part 4: Emissions-related diagnostic services", päivätty 1. marraskuuta 2001, esitetyt toiminnalliset vaatimukset.

6.5.3.3 Vianmääritystä tukevat perustiedot (tämän lisäyksen 6.5.1 kohdan mukaisesti) sekä kaksisuuntaiset tarkistustiedot on annettava saataville standardissa ISO DIS 15031-5 "Road vehicles – Communication between vehicle and external test equipment for emissions-related diagnostics – Part 5: Emissions-related diagnostic services", päivätty 1. marraskuuta 2001, määriteltyä esitystapaa ja yksiköitä käyttäen ja niitä on kyettävä lukemaan standardissa ISO DIS 15031-4 asetettujen vaatimusten mukaisella lukupäätteellä.

Ajoneuvon valmistajan on annettava kansalliselle standardointielimelle kaikki päästöihin liittyvät yksityiskohtaiset tiedot kuten parametritunnukset (PID), OBD-valvonta-ID:t tai testi-ID:t, joita ei ole täsmennetty standardissa ISO DIS 15031-5 mutta jotka liittyvät tähän direktiiviin.

6.5.3.4 Valmistajan on yksilöitävä havaittu vika käyttämällä tarkoitukseen soveltuvaa vikakoodia, joka on "päästöihin liittyvän järjestelmän vianmäärityskoodia" koskevan standardin ISO DIS 15031-6 "Road vehicles – Communication between vehicle and external test equipment for emissions-related diagnostics – Part 6: Diagnostic trouble code definitions" 6.3 jakson vaatimusten mukainen. Jos tämä ei ole mahdollista, valmistaja voi käyttää standardin ISO DIS 15031-6 5.3 ja 5.6 jakson mukaisia vianmäärityskodeja. Vikakodeihin on oltava pääsy vianmääritykseen käytettävillä vakiolaitteilla, jotka täyttävät tämän liitteen 6.5.3.2 kohdan määräykset.

Ajoneuvon valmistajan on annettava kansalliselle standardointielimelle kaikki päästöihin liittyvät yksityiskohtaiset tiedot kuten parametritunnukset (PID), OBD-valvonta-ID:t tai testi-ID:t, joita ei ole täsmennetty standardissa ISO DIS 15031-5 mutta jotka liittyvät tähän direktiiviin.

6.5.3.5 Ajoneuvon ja lukupäätteen välinen tietoliikennerajapinta on standardoitava ja sen on täytettävä kaikki standardin ISO DIS 15031-3 "Road vehicles – Communication between vehicle and external test equipment for emissions-related diagnostics – Part 3: Diagnostic connector and related electrical circuits: specification and use", päivätty 1. marraskuuta 2001, vaatimukset.

Asennuskohta on valittava hyväksyntäviranomaisten suostumuksella siten, että huoltohenkilökunnalla on helppo pääsy siihen mutta että se on suojattu tavanomaisissa käyttöolosuhteissa tapahtuvilta vahingoilta."

5) Lisätään 6.6 kohta seuraavasti:

"6.6 Kahta polttoainetta käyttävät kaasuaajoneuvot

6.6.1 Kahta polttoainetta käyttävien kaasuaajoneuvojen vianmäärityssignaalit (kuvaus tämän liitteen lisäyksessä 1 olevassa 6.5 kohdassa) arvioidaan ja lähetetään erikseen bensiinikäytön ja kaasukäytön osalta. Vianmäärityslaitteen vaatimuksesta bensiiniä käyttävän ajoneuvon signaalit lähetetään yhdellä lähdeosoitteella ja kaasua käyttävän ajoneuvon signaalit toisella osoitteella. Osoitteiden käyttö kuvataan standardissa ISO DIS 15031-5 "Road vehicles – Communication between vehicle and external test equipment for emissions-related diagnostics – Part 5: Emissions-related diagnostic services", 1. marraskuuta 2001."

J. Korvataan liite XIII seuraavasti:

"LIITE XIII

VARAOSAKATALYSAATTORIN EY-TYYPPIHYVÄKSYNTÄ ERILLISENÄ TEKNISENÄ YKSIKKÖNÄ

1 SOVELTAMISALA

Tätä liitettä sovelletaan yhteen tai useampaan M₁- ja N₁-luokan⁽¹⁾ moottoriajoneuvojen tyyppiin varaosina asennettaviksi tarkoitettujen katalysaattoreiden EY-tyyppihyväksyntään erillisinä teknisinä yksikköinä direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan tarkoituksessa.

2 MÄÄRITELMÄT

Tässä liitteessä tarkoitetaan:

- 2.1 'alkuperäisellä katalysaattorilla' (ks. liitteessä I oleva 2.17 kohta)
- 2.2 'varaosakatalysaattorilla' (ks. liitteessä I oleva 2.18 kohta)
- 2.3 'alkuperäisellä varaosakatalysaattorilla' (ks. liitteessä I oleva 2.19 kohta)
- 2.4 'katalysaattorin tyyppillä' katalysaattoreita, jotka eivät eroa toisistaan seuraavien olennaisten ominaisuuksien suhteen:
 - 2.4.1 päällystettyjen kennojen lukumäärä, rakenne ja materiaali
 - 2.4.2 katalysoivan toiminnan tyyppi (hapetus, kolmitiekatalysaattori jne.)
 - 2.4.3 tilavuus, etupinnan ja kennon pituuden suhde
 - 2.4.4 katalysaattorimateriaalin sisältö
 - 2.4.5 katalysaattorimateriaalin suhteellinen osuus
 - 2.4.6 kennotiheys
 - 2.4.7 mitat ja muoto
 - 2.4.8 lämpösuojaus
- 2.5 'ajoneuvotyyppillä', ks. liitteessä I oleva 2.1 kohta
- 2.6 'varaosakatalysaattorin hyväksynnällä' sellaisen katalysaattorin hyväksyntää, joka on tarkoitettu asennettavaksi varaosana yhteen tai useampaan erityiseen ajoneuvotyyppiin, kun otetaan huomioon pilaannuttavien aineiden päästöjen rajoittaminen, melutaso ja vaikutus ajoneuvon suorituskykyyn sekä ajoneuvon sisäinen valvontajärjestelmä (OBD), jos sellainen on olemassa
- 2.7 'huononnetulla varaosakatalysaattorilla' katalysaattoria, jota on vanhennettu tai keinotekoisesti huononnettu siinä määrin, että se täyttää tämän direktiivin liitteen XI lisäyksessä 1 olevassa 1 osassa vahvistetut vaatimukset⁽²⁾.

⁽¹⁾ Kuten määriteltyinä direktiivin 70/156/ETY liitteen II jaksossa A.

⁽²⁾ Jos tämän liitteen 6.2.1 kohdan mukaisesti mitattu HC-arvo on suurempi kuin ajoneuvon tyyppihyväksynnän aikana mitattu arvo, kyseinen ero on ottomootorilla varustettujen ajoneuvojen testausta varten lisättävä liitteessä XI olevassa 3.3.2 kohdassa mainittuihin kynnysarvoihin, joihin sovelletaan liitteen XI lisäyksessä 1 olevassa 1 kohdassa sallittua ylijäämää.

3 EY-TYYPPIHVÄKSYNNÄN HAKEMINEN

3.1 Valmistajan on haettava direktiivin 70/156/ETY 3 artiklan 4 kohdan mukaista EY-tyyppihvaksyntää varaosakatalysaattorin tyypille.

3.2 Ilmoituslomakkeen malli esitetään tämän liitteen lisäyksessä 1.

3.3 Jos haetaan hyväksyntää varaosakatalysaattorille, tyyppihvaksyntätesteistä vastaavalle tekniselle tutkimuslaitokselle on toimitettava:

3.3.1 direktiivin 70/220/ETY mukaisesti hyväksyttyä tyyppiä edustava(t) ajoneuvo(t), jo(t)ka on varustettu uudella, alkuperäisellä katalysaattorilla. Hakija valitsee kyseisen ajoneuvon (kyseiset ajoneuvot) teknisen tutkimuslaitoksen suostumuksella. Ajoneuvo(je)n on oltava tämän direktiivin liitteessä III olevan 3 osan vaatimusten mukainen (mukaiset).

Testiajoneuvo(je)n päästöjenrajoitusjärjestelmässä ei saa olla vikoja; liiallisesti kuluneet tai huonosti toimivat, päästöihin vaikuttavat alkuperäiset osat on korjattava tai vaihdettava. Testiajoneuvo(t) on viritettävä oikein ja säädettävä valmistajan eritelmien mukaisesti ennen päästöjen testausta,

3.3.2 yksi varaosakatalysaattorin tyyppiä edustava näyte. Kyseiseen näytteeseen on merkittävä selvästi ja pysyvästi hakijan toiminimi tai tavaramerkki ja näytteen kauppanimitys.

3.3.3 OBD-järjestelmällä varustettuun ajoneuvoon asennettavan varaosakatalysaattorin osalta varaosakatalysaattorin tyyppiä edustava lisänäyte. Kyseiseen näytteeseen on merkittävä selvästi ja pysyvästi hakijan toiminimi tai tavaramerkki ja näytteen kauppanimitys. Näytteen on oltava huononnettu 2.7 kohdan mukaisesti.

4 EY-TYYPPIHVÄKSYNNÄN MYÖNTÄMINEN

4.1 Jos asiaankuuluvat vaatimukset täyttyvät, EY-tyyppihvaksyntä myönnetään direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

4.2 EY-tyyppihvaksyntätodistuksen malli esitetään tämän liitteen lisäyksessä 2.

4.3 Jokaiselle hyväksytylle varaosakatalysaattorin tyypille annetaan hyväksyntänumero direktiivin 70/156/ETY liitteen VII mukaisesti. Sama jäsenvaltio ei saa antaa samaa numeroa toiselle varaosakatalysaattorin tyypille. Sama tyyppihvaksyntänumero voi kattaa kyseisen varaosakatalysaattorin tyypin käytön useissa erilaisissa ajoneuvotyypeissä.

5 EY-TYYPPIHVÄKSYNTÄMERKINTÄ

5.1 Jokaisessa varaosakatalysaattorissa, joka on tämän direktiivin mukaisesti erillisenä teknisenä yksikkönä hyväksytyn tyypin mukainen, on oltava EY-tyyppihvaksyntämerkki.

5.2 Tämän merkin on koostuttava suorakulmion sisällä olevasta "e" -kirjaimesta, jota seuraa EY-tyyppihvaksynnän myöntäneen jäsenvaltion tunnusnumero tai -kirjaimet:

1 Saksa	12 Itävalta
2 Ranska	13 Luxemburg
3 Italia	17 Suomi
4 Alankomaat	18 Tanska
5 Ruotsi	21 Portugali
6 Belgia	23 Kreikka
9 Espanja	24 Irlanti
11 Yhdistynyt kuningaskunta	

Hyväksyntämerkissä on myös oltava suorakulmion lähellä oleva "perushyväksyntänumero", joka sisältyy direktiivin 70/156/ETY liitteessä VII tarkoitettun tyyppihyväksyntänumeron jaksoon 4 ja jonka edellä on kaksi lukua, jotka ilmaisevat direktiiviin 70/220/ETY tehdylle viimeisimmälle huomattavalle tekniselle tarkistukselle annetun järjestysnumeron päivänä, jona osan EY-tyyppihyväksyntä myönnettiin. Tämän direktiivin järjestysnumero on 01.

5.3 Edellä 5.2 kohdassa tarkoitettun EY-tyyppihyväksyntämerkin on oltava selvästi luettavissa, eikä se saa kulua pois, ja sen on, aina kun se on mahdollista, oltava näkyvissä, kun varaosakatalysaattori on asennettu ajoneuvoon.

5.4 Tämän liitteen lisäyksessä 3 annetaan esimerkkejä siitä, miten tyyppihyväksyntämerkki ja edellä tarkoitettut tyyppihyväksyntätiedot järjestetään.

6 VAATIMUKSET

6.1 Yleiset vaatimukset

6.1.1 Varaosakatalysaattori on suunniteltava, rakennettava ja pystytettävä asentamaan siten, että ajoneuvo täyttää edelleen tämän direktiivin vaatimukset ja että pilaannuttavien aineiden päästöjä rajoitetaan tehokkaasti ajoneuvon koko tavanomaisen käyttöiän ajan tavanomaisissa käyttöolosuhteissa.

6.1.2 Varaosakatalysaattori on asennettava täsmälleen samaan paikkaan kuin alkuperäinen katalysaattori, eikä mahdollis(t)en happianturin (happiantureiden) eikä mahdollisten muiden sensorien sijaintia pakosarjassa saa muuttaa.

6.1.3 Jos alkuperäiseen katalysaattoriin sisältyy lämpösuoja, varaosakatalysaattoriin on sisällyttävä vastaava suoja.

6.1.4 Varaosakatalysaattori on oltava kestävä eli sen on oltava suunniteltu, rakennettu ja se on pystytettävä asentamaan niin, että saavutetaan kohtuullinen vastus korroosio- ja hapettumisolmiöille, joille katalysaattori altistetaan, ottaen huomioon ajoneuvon käyttöolosuhteet.

6.2 Päästöjä koskevat vaatimukset

Sellaisella varaosakatalysaattorin tyyppillä, jolle hyväksyntää haetaan, varustetu(i)lle tämän liitteen 3.3.1 kohdassa tarkoitetu(i)lle ajoneuvo(i)lle on suoritettava tyyppi I -testi tämän direktiivin vastaavassa liitteessä kuvailluissa olosuhteissa, jotta varaosakatalysaattorin suorituskykyä voidaan verrata alkuperäisen katalysaattorin suorituskykyyn jäljempänä kuvaillun menettelyn mukaisesti.

6.2.1 Vertailuperustan määrittäminen

Ajoneuvoon (ajoneuvoihin) asennetaan uusi, alkuperäinen katalysaattori (ks. 3.3.1 kohta), joka on ajettava sisään 12:ssa taajaman ulkopuolisen ajon syklissä (tyyppi I -testi, 2 osa).

Tämän esivakautuksen jälkeen ajoneuvo(t) on pidettävä tilassa, jonka lämpötila säilyy suhteellisen vakiona välillä 293–303 K (20–30 °C). Tämän vakautuksen on kestävä vähintään kuusi tuntia ja jatkuttava, kunnes moottoriöljyn ja jäähdytysnesteen lämpötila on ± 2 K tilan lämpötilasta. Tämän jälkeen suoritetaan kolme tyyppi I -testiä.

6.2.2 Varaosakatalysaattorin pakokaasutesti

Testiajoneuvo(je)n alkuperäinen katalysaattori korvataan varaosakatalysaattorilla (ks. 3.3.2 kohta), joka on ajettava sisään 12:ssa taajaman ulkopuolisen ajon syklissä (tyyppi I -testi, 2 osa).

Tämän esivakautuksen jälkeen ajoneuvo(t) on pidettävä tilassa, jonka lämpötila säilyy suhteellisen vakiona välillä 293–303 K (20–30 °C). Tämän vakautuksen on kestättävä vähintään kuusi tuntia ja jatkuttava, kunnes moottoriöljyn ja jäähdytysnesteen lämpötila on ± 2 K tilan lämpötilasta. Tämän jälkeen suoritetaan kolme tyyppi I -testiä.

6.2.3 *Varaosakatalysaattoreilla varustettujen ajoneuvojen pilaannuttavien aineiden päästöjen arviointi*

Alkuperäisellä katalysaattorilla varustetun (varustettujen) testiajoneuvo(je)n on täytettävä ajoneuvo(je)n tyyppihyväksynnän mukaiset raja-arvot mukaan luettuna tarvittaessa ajoneuvo(je)n tyyppihyväksynnän aikana sovelletut huononemiskertoimet.

Varaosakatalysaattorilla varustetun (varustettujen) ajoneuvo(je)n päästöjä koskevat vaatimukset katsotaan täytetyiksi, jos tulokset täyttävät kunkin säännellyn pilaannuttavan aineen (CO, HC, NOx ja hiukkaset) osalta seuraavat edellytykset:

$$M \leq 0,85 S + 0,4 G$$

$$M \leq G$$

jossa:

M on yhden pilaannuttavan aineen päästöjen tai kahden pilaannuttavan aineen ⁽¹⁾ päästöjen summan keskiarvo, joka on saatu kolmesta tyyppi I -testistä varaosakatalysaattorin ollessa asennettuna,

S on yhden pilaannuttavan aineen päästöjen tai kahden pilaannuttavan aineen ⁽³⁾ päästöjen summan keskiarvo, joka on saatu kolmesta tyyppi I -testistä alkuperäisen katalysaattorin ollessa asennettuna,

G on yhden pilaannuttavan aineen päästöjen tai kahden pilaannuttavan aineen ⁽³⁾ päästöjen summan raja-arvo ajoneuvo(je)n tyyppihyväksynnän mukaisesti ja tarvittaessa jäljempänä 6.4 kohdan mukaisesti määritellyillä huononemiskertoimilla jaettuna.

Kun hyväksyntää sovelletaan saman autovalmistajan erilaisiin ajoneuvotyyppeihin ja edellyttäen, että kyseisiin erilaisiin ajoneuvotyyppeihin asennetaan samantyyppinen alkuperäinen katalysaattori, tyyppi I -testi voidaan rajoittaa vähintään kahteen ajoneuvoon, jotka on valittu hyväksynnästä vastaavan teknisen tutkimuslaitoksen suostumuksella.

6.3 **Melua ja pakokaasun vastapainetta koskevat vaatimukset**

Varaosakatalysaattorin on täytettävä direktiivin 70/157/ETY liitteen II tekniset vaatimukset.

6.4 **Kestävyysvaatimukset**

Varaosakatalysaattorin on täytettävä tämän direktiivin liitteessä I olevan 5.3.5 kohdan vaatimukset eli tyyppi V -testi tai oltava seuraavassa taulukossa esitettyjen tyyppi I -testien tuloksille vahvistettujen huononemiskertoimien mukainen.

⁽¹⁾ Direktiivin 70/220/ETY liitteessä I olevassa 5.3.1.4 kohdassa määriteltyjen raja-arvojen mukaan (direktiivin se versio, jonka perusteella alkuperäisellä katalysaattorilla varustettu ajoneuvo tyyppihyväksyttiin).

Taulukko XIII.6.4

Moottoriluokka	Huononemiskertoimet				
	CO	HC ⁽¹⁾	NO _x ⁽¹⁾	HC + NO _x	Hiukkaset
Ottomoottorit	1,2	1,2	1,2	1,2 ⁽²⁾	–
Dieselmoottorit	1,1	–	1,0	1,0	1,2

⁽¹⁾ Koskee ainoastaan direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 98/69/EY tai seuraavilla muuttavilla direktiiveillä, mukaisesti hyväksytyjä ajoneuvoja.

⁽²⁾ Koskee ainoastaan direktiivin 70/220/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 96/69/EY tai aikaisemmillä direktiiveillä, mukaisesti hyväksytyjä ottomoottorilla varustettuja ajoneuvoja.

6.5 Yhteensopivuutta OBD-järjestelmän kanssa koskevat vaatimukset (sovelletaan ainoastaan sellaisiin varaosakatalysaattoreihin, jotka on tarkoitus asentaa OBD-järjestelmällä varustettuihin ajoneuvoihin)

Yhteensopivuus OBD-järjestelmän kanssa on osoitettava ainoastaan, jos alkuperäistä katalysaattoria valvottiin alkuperäisessä kokoonpanossa.

6.5.1 Varaosakatalysaattorin yhteensopivuus OBD-järjestelmän kanssa on osoitettava käyttämällä direktiivin 98/69/EY liitteen XI lisäyksessä 1 kuvattuja menettelyjä.

6.5.2 Muihin kuin katalysaattoreihin sovellettavia direktiivin 98/69/EY liitteen XI lisäyksessä 1 olevia säännöksiä ei sovelleta.

6.5.3 Jälkimarkkinoiden valmistaja saa käyttää samaa esivakautus- ja testimenettelyä kuin alkuperäisen tyyppihyväksynnän aikana käytettiin. Tällöin tyyppihyväksyntäviranomaisen on pyynnöstä ja syrjimättömällä tavalla toimitettava EY-tyyppihyväksyntätodistuksen lisäys 2, joka sisältää laitteen alkuperäisen valmistajan käyttämän esivakautussyklin numeron ja tyyppin ja katalysaattorin OBD-järjestelmän testausta varten käytetyn testisyklin tyyppin.

6.5.4 OBD-järjestelmän valvomien kaikkien muiden komponenttien oikean asennuksen ja toiminnan tarkistamiseksi OBD-järjestelmä ei saa ilmoittaa toimintavioista eikä järjestelmässä saa olla tallennettuja vikakoodeja ennen varaosakatalysaattorin asentamista. Tätä tarkoitusta varten voidaan arvioida OBD-järjestelmän tila tämän liitteen 6.2.1 kohdassa kuvattujen testien päättyttyä.

6.5.5 Vianilmaisinta (ks. tämän direktiivin liitteessä XI oleva 2.5 kohta) ei saa kytkeä päälle tämän liitteen 6.2.2 kohdassa vaaditun ajoneuvolle tehtävän toimenpiteen aikana.

7 ASIAKIRJAT

7.1 Kunkin uuden varaosakatalysaattorin mukana on toimitettava seuraavat tiedot:

7.1.1 katalysaattorin valmistajan nimi tai tavaramerkki,

7.1.2 ajoneuvot (mukaan luettuna valmistusvuosi), joihin varaosakatalysaattori on hyväksytty asennettavaksi, ja tarvittaessa merkintä, josta käy ilmi, sopiiko varaosakatalysaattori asennettavaksi sisäisellä valvontajärjestelmällä (OBD-järjestelmällä) varustettuun ajoneuvoon,

7.1.3 tarvittaessa asennusohjeet.

7.2 Nämä tiedot esitetään joko

varaosakatalysaattorin mukana seuraavassa lehtisessä tai

pakkauksessa, jossa varaosakatalysaattori myydään, tai

muilla sopivilla tavoilla.

Tietojen on joka tapauksessa oltava saatavilla tuoteluettelossa, jonka varaosakatalysaattoreiden valmistaja jakaa myyntipisteisiin.

8 TYYPIN JA HYVÄKSYNTÖJEN MUUTOKSET

Jos tämän direktiivin mukaisesti hyväksyttyä tyyppiä muutetaan, on sovellettava direktiivin 70/156/ETY 5 artiklan säännöksiä.

9 TUOTANNON VAATIMUSTENMUKAISUUS

Toimenpiteet tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi toteutetaan direktiivin 70/156/ETY 10 artiklan säännösten mukaisesti.

9.2 Erityismääräykset

9.2.1 Direktiivin 70/156/ETY liitteessä X olevassa 2.2 kohdassa tarkoitetuilla tarkistuksilla on osoitettava myös tämän liitteen 2.4 kohdassa määriteltyjen ominaisuuksien mukaisuus.

9.2.2 Direktiivin 70/156/ETY liitteessä X olevan 3.5 kohdan soveltamiseksi voidaan suorittaa tämän liitteen 6.2 kohdassa (päästöjä koskevat vaatimukset) kuvaillut testit. Tässä tapauksessa hyväksynnän haltija voi vaihtoehtoisesti pyytää saada käyttää vertailun perustana tyyppihyväksyntätestien aikana käytettyä varaosakatalysaattoria (tai muuta näytettä, jonka on osoitettu vastaavan hyväksyttyä tyyppiä) eikä alkuperäistä katalysaattoria. Tutkittavan näytteen avulla mitatut päästöarvot saavat keskimäärin ylittää vertailuun käytetyn näytteen avulla lasketut keskiarvot enintään 15 prosentilla.

Lisäys 1**Ilmoituslomake nro ... varaosakatalysaattoreiden EY-tyyppihyväksynnästä (direktiivi 70/220/ETY, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä ...)**

Seuraavat tiedot on soveltuvin osin toimitettava kolmena kappaleena ja niihin on liitettävä sisällysluettelo. Mahdolliset piirustukset on toimitettava sopivassa mittakaavassa ja riittävän yksityiskohtaisina A4-koossa tai tähän kokoon taitettuina. Mahdollisten valokuvien on oltava riittävän yksityiskohtaisia.

Jos järjestelmässä, osissa tai erillisissä teknisissä yksiköissä on sähköohjattuja toimintoja, tiedot niiden suoritusarvoista on toimitettava.

0 YLEISET TIEDOT

0.1 Merkki (yrityksen nimi):

0.2 Tyyppi:

0.5 Valmistajan nimi ja osoite:

0.7 Osien ja erillisten teknisten yksiköiden EY-hyväksyntämerkin sijainti ja kiinnitysmenetelmä:

0.8 Kokoonpanotehtaan (-tehtaiden) osoite (osoitteet):

1 LAITTEEN KUVAUS

1.1 Varaosakatalysaattorin merkki ja tyyppi:

1.2 Varaosakatalysaattorin piirustukset, joissa näkyvät erityisesti kaikki tämän liitteen jaksossa 2.3 mainitut ominaisuudet:

- 1.3 Sen ajoneuvotyyppin (niiden ajoneuvotyyppien) kuvaus, johon (joihin) varaosakatalysaattori on tarkoitettu:
- 1.3.1 Moottorin ja ajoneuvon tyyppiä (tyyppejä) kuvaava(t) numero(t) ja/tai merkki (merkit):
- 1.3.2 Onko varaosakatalysaattori tarkoitettu OBD-järjestelmää koskevien vaatimusten mukaiseksi (Kyllä/Ei) ⁽¹⁾:
- 1.4 Kuvaus ja piirustukset, joista käy ilmi varaosakatalysaattorin paikka moottorin pakosarjaan (pakosarjoihin) nähden:

—

Lisäys 2

Malli

(Enimmäiskoko: A4 (210 mm × 297 mm))

EY-TYYPPIHYVÄKSYNTÄTODISTUS

Viranomaisen leima

Ilmoitus ajoneuvotyyppin / osan / erillisen teknisen yksikön ⁽¹⁾

- tyyppihyväksynnästä ⁽¹⁾,
- tyyppihyväksynnän laajennuksesta ⁽¹⁾,
- tyyppihyväksynnän epäämisestä ⁽¹⁾,
- tyyppihyväksynnän peruuttamisesta ⁽¹⁾,

direktiivin ... mukaisesti, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä ...

Tyyppihyväksyntänumero:

Laajennuksen syy:

JAKSO I

- 0.1 Merkki (yrityksen nimi):
- 0.2 Tyyppi:
- 0.3 Tyyppin tunnistustavat, jos se on merkitty ajoneuvoon / osaan / erilliseen tekniseen yksikköön ⁽²⁾:
- 0.3.1 Tunnisteen sijainti:
- 0.4 Ajoneuvoluokka ⁽³⁾:

⁽¹⁾ Tarpeeton yliviivataan.

⁽²⁾ Jos tyyppin tunnistustavat sisältävät tämän tyyppihyväksyntätodistuksen kattaman ajoneuvon / osan / erillisen teknisen yksikön kuvaamisessa tarpeettomia merkkejä, ne esitetään asiakirjassa merkillä "?" (esim. ABC??123??).

⁽³⁾ Kuten määriteltyinä direktiivin 70/156/ETY liitteen II jaksossa A.

- 0.5 Valmistajan nimi ja osoite:
- 0.7 Osien ja erillisten teknisten yksiköiden EY-hyväksyntämerkin sijainti ja kiinnitysmenetelmä:
- 0.8 Kokoonpanotehtaan (-tehtaiden) osoite (osoitteet):

JAKSO II

- 1 Lisätietoja (soveltuvien osien): ks. lisäyksen liite
- 2 Testien suorittamisesta vastaava tekninen tutkimuslaitos:
- 3 Testausselosteen päiväys:
- 4 Testausselosteen numero:
- 5 Huomautukset (jos niitä on): ks. lisäyksen liite
- 6 Paikka:
- 7 Päiväys:
- 8 Allekirjoitus:
- 9 Liitteenä on luettelo hyväksyntäviranomaiselle luovutetusta tietopaketista, joka on pyynnöstä saatavissa.

Lisäyksen liite

EY-tyyppihyväksyntätodistukseen nro ...,

joka koskee moottoriajoneuvoihin tarkoitettujen varaosakatalysaattorin tyyppihyväksyntää erillisenä teknisenä yksikkönä direktiivin 70/220/ETY mukaisesti, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä ...

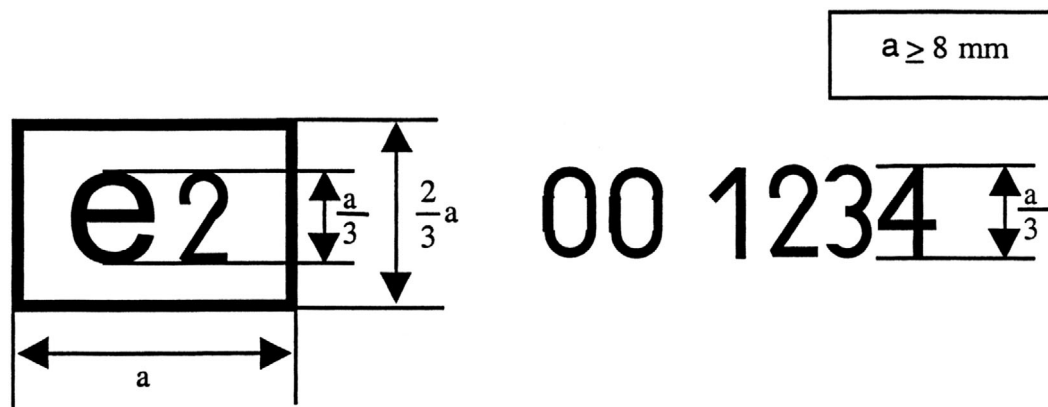
- 1 Lisätietoja
- 1.1 Varaosakatalysaattorin merkki ja tyyppi:
- 1.2 Ajoneuvotyyppi (-tyypit), jo(i)ssa katalysaattorityyppi määritetään varaosaksi:
- 1.3 Ajoneuvotyyppi (-tyypit), jo(i)ssa varaosakatalysaattoria on testattu:
- 1.3.1 Onko varaosakatalysaattori osoittautunut OBD-järjestelmää koskevien vaatimusten mukaiseksi (Kyllä/Ei) ⁽¹⁾:
- 5 Huomautuksia:

⁽¹⁾ Tarpeeton yliviivataan.

Lisäys 3

EY-tyyppihyväksyntämerkkien malli

(ks. tämän liitteen 5.2 kohta)

Edellä oleva hyväksyntämerkki, joka on kiinnitetty varaosakatalysaattorin osaan, osoittaa, että kyseinen tyyppi on hyväksytty Ranskassa (e 2) tämän direktiivin mukaisesti. Hyväksyntänumeron kaksi ensimmäistä numeroa (00) ilmaisevat direktiiviin 70/220/ETY tehdylle viimeisimmälle tarkistukselle annetun järjestysluvun. Seuraavat neljä numeroa (1234) muodostavat hyväksyntäviranomaisen varaosakatalysaattorille antaman perushyväksyntänumeron.”